

aanvragers). Hierbij geldt – net als bij gedupeerde aanvragers – als randvoorwaarde dat gemeenten door het Rijk gecompenseerd worden.

Proces besluitvorming

- Om het wetgevingstraject op tijd te starten is het nodig dat het beleid op 8 augustus stilstaat. Daarom moet de formele besluitvorming rondom de ex-partnerregeling zijn afgerond vóór het zomerreces.
- De ex-partnerregeling op hoofdlijnen wordt daarom ter definitieve besluitvorming voorgelegd in de volgende gremia:
 - Donderdag 9 juni/vrijdag 10 juni - aanleveren stukken ACTH
 - Vrijdag 17 juni ACTH
 - Woensdag 6 juli BO
 - Ministerraad 8 juli
- De verdere technische uitwerking, waaronder de punten die in deze nota zijn benoemd die nog verder moeten worden uitgewerkt, gebeurt de komende weken in het programmateam en de stuurgroep KOT.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

AIS-06-2022

TER BESLISSING

Aan

Staatssecretaris Toeslagen & Douane

DG Herstel

Persoonsgegevens

nota

Oplegger bij nota totaaloverzicht ex-partnerregeling
(aangepast per 13-06-2022)

Datum

15 juni 2022

Notanummer

2022-0000170212

Bijlagen

Aanleiding

Op 9 juni is er overleg met u geweest over de nota ex-partnerregeling (nota DGH165278). In dat overleg heeft u enkele opmerkingen gemaakt en verhelderende vragen gesteld over de inhoud van de nota. We hebben deze punten verwerkt in de bijgevoegde notities (één schone versie, en één met track changes voor uw gemak). Deze notitie is vanwege de deadline voor de stukken reeds verstuurd naar de ACTH en wordt daar op 17 juni aanstaande besproken.

Beslispunten

U bent reeds inhoudelijk akkoord gegaan. In deze nota wordt u formeel om goedkeuring gevraagd voor het voorstel tot inrichting van een ex-partnerregeling op basis van de in de bijgevoegde nota beschreven componenten, onder voorbehoud van uitvoeringstoetsen.

akkoord

Kern

We hebben de notitie over de ex-partnerregeling op de volgende punten verduidelijkt (zie ook de bijgevoegde nota met track changes):

- In de toelichting van de definitie hebben we verduidelijkt dat het alleen gaat om ex-partners van KOT-gedupeerden. In de definitie is dit al geborgd, doordat alleen ex-partners in aanmerking komen die toeslagpartner waren van aanvrager die het hebben op de hardheidsregeling, de compensatieregeling of O/GS-tegemoetkomingsregeling, oftewel een der herstelregelingen voor de KOT-aanvrager.
- In de toelichting van de definitie hebben we verduidelijkt dat dubbele aanvragers worden uitgesloten. Dit wordt ook meegenomen in de wettechnische uitwerking van de definitie.
- In de beschrijving van de schuldenaanpak verwijzen we naar het Besluit Uitbreiding Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag van 31 mei 2021, waarin de volledige lijst van publieke schulden die uitgesloten worden voor de schuldenaanpak is opgenomen. Hiermee wordt juridisch geborgd dat alle schulden die naar hun aard niet in aanmerking komen voor kwijtschelding, ook uitgesloten worden.
- De overige tekstuele wijzigingen die u heeft voorgesteld zijn doorgevoerd.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Programma DG
Herstelbeleid**

Persoonsgegevens

nota

Nota ex-partnerregeling versnellingsmogelijkheden

Datum

20 juni 2022

Notanummer

2022-0000173961

Bijlagen

geen

Aanleiding

In de bespreking op 17 juni jl. over versnellingsmogelijkheden voor de ex-partnerregeling heeft u gevraagd om enkele kwesties verder uit te diepen. De implementatieplanning van UHT gaat uit van het opstarten van de uitvoering van één nieuwe regeling per kwartaal. In de oorspronkelijke planning was de start van de uitvoering van de ex-partnerregeling voorzien in Q2 2023. De ex-partnerregeling loopt niet mee in de herstelwet en moet worden geregeld via een aanvullend wetstraject (zie opties hieronder), en als gevolg daarvan kan de implementatie niet starten zoals voorzien.

Beslis- en bespreekpunten

In deze nota wordt een beslispunt en een bespreekpunt aan u voorgelegd:

1. Beslispunt: Opties voor versnelling ex-partnerregeling en gevolgen voor andere regelingen. U wordt geadviseerd in te zetten op optie B en dit te verwerken in de aanbiedingsbrief bij de wet Hersteloperatie Toeslagen;
2. Bespreekpunt: aanpassing definitie ex-partner ten behoeve van uitvoering.

Kern

Beslispunt 1: Voor de implementatie en eventuele versnellingsmogelijkheden van de ex-partnerregeling spelen er twee zaken mee:

- Het wetgevingstraject moet afgerond zijn
- De uitvoeringsorganisaties zijn klaar om te starten

De tijdslijnen van het wetgevingstraject zijn de belangrijkste bepalende factor voor de start van de ex-partnerregeling. Er zijn drie opties voor het wetgevingstraject: optie A is het reguliere traject, optie B en C leiden tot een versnelling ten opzichte van het huidige traject.

U wordt geadviseerd in te zetten op optie B en het parlement in de aanbiedingsbrief bij het wetsvoorstel aan te geven dat -onder voorbehoud van o.a. de adviesorganen- gestreefd wordt naar indiening in april, en dat bij tijdige parlementaire behandeling inwerkingtreding van de ex-partnerregeling per 1 juli haalbaar is.

Bespreekpunt 2. Met betrekking tot de definitie van ex-partners wordt een aanpassing onderzocht die ervoor zorgt dat UHT ex-partners kan identificeren op basis van de eerste toets van de aanvrager, in plaats van de integrale beoordeling.. Deze aanpassing zou ervoor zorgen dat de ex-partnerregeling voor UHT sneller en met minder inspanning uitvoerbaar is en een groot deel van de ex-partners niet hoeft te wachten tot 2024/2025. De overcompensatie risico's

worden komende week nader in kaart gebracht zodat er een afweging kan worden gemaakt. De nota bevat een tussenstand. Besluitvorming is mogelijk in de week van 27 juni, zodat dit zo nodig in het BO van 6 juli besproken kan worden.

Toelichting bij besispunt 1

Voor alle opties voor het wetgevingstraject gelden vier randvoorwaarden:

- De wet Hersteloperatie Toeslagen treedt uiterlijk 1 januari 2023 in werking en daarmee ook de start van de kindregeling (de overige regelingen of onderdelen ervan treden bij Koninklijk besluit in werking).
- UHT heeft ca. zes maanden nodig om de uitvoering voor te bereiden nadat de wettekst stilstaat/het beleid definitief is vastgesteld doordat MCTH heeft ingestemd met wetsvoorstel.
- De behandeling in het parlement mag vervolgens niet leiden tot aanpassing van de regeling (want dan hebben uitvoeringsorganisaties opnieuw tijd nodig om de – aangepaste - uitvoering voor te bereiden).

Om de piekbelasting voor UHT beheersbaar te houden, zitten er minimaal 3 maanden tussen de start van een nieuwe regelingen (of het openen van een regeling voor een nieuwe groep).

Voor alle opties geldt dat er nog geen duidelijkheid is over de uitvoerder van de aanvullende schaderegeling. Daarom zijn de hieronder geschetste tijdslijnen voor specifiek de uitvoering van de aanvullende schaderegeling nog onder voorbehoud van de keuze voor de uitvoerder, de capaciteit bij de uitvoerder en de beleidsmatige prioriteit die aan de ex-partnerregeling wordt gegeven.

Optie A: De ex-partnerregeling wordt via het reguliere wetgevingstraject ingevoerd. Inwerkingtreding bij deze route is 1 oktober 2023

Regulier wetgevingstraject met inwerkingtreding per 1 oktober 2023 (zie bijlage wetgevingsplanning in nota DGFZ van 10 juni, notanummer 2022-0000166892). Deze datum valt in de implementatieplanning van UHT samen met de nu beoogde start van HZK-regeling en is daarom alleen haalbaar als de start van de HZK-regeling verplaatst wordt.

Impact op volgorde andere regelingen

Uitvoering van de ex-partnerregeling per 1 oktober 2023 is haalbaar onder voorwaarde dat de start van de HZK-regeling opgeschoven wordt. Bijvangst is dat de uitvoering van deze regeling vervroegd zou kunnen worden naar Q2 2023. Dit is mogelijk qua planning als de ex-partnerregeling dan niet van start gaat. Aangezien de wetgeving rondom HZK in een verder stadium is, lijkt deze startdatum voor HZK haalbaar. De definitieve beslissing om HZK in Q2 te laten starten moet tijdig, uiterlijk 6 maanden tevoren, genomen worden vanwege de voorbereidingstijd van de organisatie, dus voor 1 oktober 2022.

De voorgestelde uitvoeringsvolgorde voor deze optie wordt daarmee:

- April 2023 HZK (ambtshalve vaststelling);
- Juli 2023 Openstelling voor kinderen overleden gedupeerden en eventueel andere zelfmelders (afhankelijk van besluit op nota over zelfmelders);
- Oktober 2023 Ex-partner regeling (ambtshalve vaststelling), naar verwachting inclusief schaderegeling.

Optie B: De ex-partnerregeling wordt via een versneld wetgevingstraject ingevoerd per 1 juli 2023

Als de parlementaire behandeling in samenspraak met beide Kamers ingekort zou worden van tweemaal 8 weken naar in totaal 8 kalenderweken voor beide Kamers, is inwerkingtreding per 1 juli 2023 haalbaar. De behandeling loopt dan immers niet meer over het zomerreces heen. Deze datum valt voor UHT samen met de beoogde start van Kindregeling voor zelfmelders (in ieder geval: kinderen overleden gedupeerden). Dit is qua gelijktijdige belasting niet haalbaar voor UHT.

Impact op volgorde andere regelingen

Start van de uitvoering van de ex-partnerregeling op 1 juli 2023 is alleen haalbaar als de start van de Kindregeling voor zelfmelders opgeschoven wordt naar oktober 2023. Tevens biedt deze optie de ruimte om de HZK regeling eerder in uitvoering te brengen. Het is niet wenselijk voor de uitvoering om het loket voor zelfmelders van de kindregeling al per april 2023 te openen omdat op dat moment naar verwachting nog een deel van de ambtshalve vaststelling en de verwerking van reacties van ouders loopt en het risico kan ontstaan dat kinderen in een ambtshalve traject zich ook gaan melden als zelfmelder.

De voorgestelde uitvoeringsvolgorde voor deze optie wordt daarmee:

- Begin Q2 2023 HZK (ambtshalve vaststelling); Begin Q3 2023 Ex-partner regeling (ambtshalve vaststelling), schaderegeling afhankelijk van uitvoeringsvariant naar verwachting niet eerder dan medio Q3 of Q4;
- Begin Q4 2023 Openstelling voor kinderen overleden gedupeerden en andere zelfmelders (afhankelijk van besluit op nota over zelfmelders).

Optie C: De forfaitaire vergoeding in de ex-partnerregeling wordt via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) zonder voorhang geregeld per 1 mei 2023

De vroegst mogelijke inwerkingtreding bij deze route is 1 mei 2023. Bij deze route en startdatum gelden echter meerdere kanttekeningen, die nader worden toegelicht door DGFZ in de nota over mogelijkheden en tijdpad algemene maatregel van bestuur van 10 juni 2022 (notanummer 2022-0000166892):

- Dit is gebaseerd op een zeer optimistisch scenario met betrekking tot de parlementaire wegging. Het is goed voorstelbaar dat er vertraging plaats zal vinden, bijvoorbeeld door een verzoek vanuit de Tweede Kamer om de regeling alsnog om te zetten in een wetsvoorstel.
- Alleen de financiële compensatie kan bij AMvB worden geregeld. Het kwijtschelden van schulden is uitsluitend mogelijk bij wet.

Ondanks dat dit de tijd tussen de start van de ex-partnerregeling en de start van de Kindregeling voor zelfmelders verkort naar twee maanden, acht UHT dit haalbaar. Echter is er bij deze route een grote kans op vertraging, wat zou leiden tot een kortere of gelijke start met Kindregeling voor zelfmelders, wat niet haalbaar is voor UHT. In dat geval zou de start van de Kindregeling voor zelfmelders moeten opschuiven naar oktober.

De voorgestelde uitvoeringsvolgorde voor deze optie wordt daarmee:

- Mei 2023 Forfaitair deel ex-partner regeling (ambtshalve vaststelling),
- Juli 2023 HZK (ambtshalve)
- Oktober 2023 Openstelling voor kinderen overleden gedupeerden en andere zelfmelders (afhankelijk van besluit op nota over zelfmelders)
- Oktober 2023 schaderegeling en schuldenregeling (want afhankelijk van wettelijk traject (zie optie 1) en voorbereiding uitvoering (schaderegeling)).

Toelichting bij bespreekpunt 2

De huidige, beleidsmatige definitie, welke geaccordeerd is tot en met ACTH van 17 juni staat in de onderstaande schuingedrukte tekst. Om deze definitie uit te voeren is er in principe informatie benodigd uit de integrale beoordeling van de KOT-aanvrager of is een aanvullende "ex-partner-toets" nodig om na eerste toets van de KOT aanvrager het partnerschap per toeslagjaar vast te stellen.

Ex-partner was toeslagpartner van de gedupeerde aanvrager die het recht heeft op een van de herstelregelingen (op grond van de regelingen van de artikelen 49 (hardheidsregeling), 49b (compensatieregeling) en 49c (O/GS-tegemoetkomingsregeling), en die:

- *In geval van recht op hardheidsregeling (49) of compensatieregeling (49b): Minstens 1 jaar lang na de eerste terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld toeslagpartner was; OF*
- *In geval van recht op OG/S-tegemoetkomingsregeling (49c): Minstens 1 jaar lang na de weigering van de betalingsregeling; OF*
- *Toeslagpartner was in het jaar waarop de terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld ziet, en het eigen kind op de kinderopvangtoeslag-aanvraag staat genoteerd.*

Optie 1 heeft als voordeel dat het heel nauwkeurig de "juiste" doelgroep bepaalt. De koppeling met de integrale beoordeling heeft echter ook negatieve consequenties:

- Er ontstaat een afhankelijkheid van de afhandeltermijnen van de integrale beoordeling. Dit betekent dat een groot aantal ex-partners nog tot 2024/25 zal moeten wachten op enige vorm van compensatie;
- Voor een deel van de KOT gedupeerden wordt aangestuurd op afronding van het proces na eerste toets. In het geval van deze koppeling, zullen deze gedupeerde aanvragers die eigenlijk willen volstaan met de eerste toets, alsnog door de integrale beoordeling moeten;
- Ook de optie van het onderzoeken van het partnerschap per toeslagjaar (nadat voor de KOT aanvrager een eerste toets is gedaan) vraagt een extra behandelstap die doorlooptijd en mankracht kost en de toekenning van de forfaitaire vergoeding zal vertragen.

Als alternatief wordt er gekeken naar manieren om de ex-partners te identificeren op basis van de eerste toets. Daarmee zou de bepaling van de doelgroep niet gekoppeld zijn aan de integrale beoordeling van de KOT-aanvrager en daarmee een stuk sneller is uit te voeren. Het risico van het hanteren van optie 2 is dat het mogelijk is dat een ex-partner wordt vastgesteld op een niet compensatiegerechtigd toeslagjaar en dat er zo een 'overshoot' ontstaat. De grootte van de 'overshoot' lijkt beperkt te zijn: op basis van data- analyses van UHT in februari op basis van de toen bekende cijfers van afgehandelde cases bleek dat er in circa 500 gevallen *mogelijk* sprake was van een ex partner die niet aan de definitie van optie 1 voldoet. De data-analyse wordt naar aanleiding van de bespreking vorige week donderdag herhaald. Op basis hiervan zal een indicatieve kosten-baten afweging worden opgesteld voor de huidige en alternatieve identificatie van ex-partners.

Het voornemen is de analyse deze week af te ronden zodat u hier in de week van 27 juni een besluit over kunt nemen. Mocht u beslissen de reeds in de ACTH vastgestelde definitie aan te passen, dan kan dit in de stukken voor het BO van 6 juli aanstaande worden toegevoegd en kan het besluit meelopen in de besluitvorming van de MR van 8 juli

Bijlage 1 – Wetgevingsopties

Optie A – Wetgevingstraject met 2x 8 weken behandeltermijn voor het parlement

<i>Processtap</i>	<i>Duur</i>	<i>Verwacht moment</i>
Afronden beleidsvorming, uitwerken beleidskeuzes	6-8 weken	juni-juli 2022
Uitwerken in wetsvoorstel plus besluitvorming (interdepartementaal/interbestuurlijk)	8-12 weken	augustus-oktober 2022
Adviezen RvS, RvdR, AP, Uitvoeringstoetsen + verwerking	10 weken	november-januari 2022
Besluitvorming ministerraad	4 weken	januari-februari 2023
Spoedadvies Raad van state (regulier advies 3 maanden)	4 weken	februari-maart 2023
Verwerking advies en traject indiening bij Tweede Kamer	4 weken	maart-april 2023
Behandeling TK	8 weken	april-juni 2023
Behandeling EK	8 weken	juni-september 2023
Inwerkingtreding	2 weken	1 oktober 2023

Optie B – Wetgevingstraject indien parlement binnen 8 kalenderweken afhandelt

<i>Processtap</i>	<i>Duur</i>	<i>Verwacht moment</i>
Zie planning bij optie B		
Behandeling TK	4 weken	April-mei 2023
Behandeling EK	4 weken	Mei-juni 2023
Inwerkingtreding	2 weken	1 juli 2023

Optie C - Algemene maatregel van bestuur (AMvB) zonder voorhang

U heeft gevraagd hoeveel tijd wordt gewonnen indien een delegatiegrondslag wordt geïntroduceerd zonder voorhangbepaling. Het antwoord luidt dat hiermee vermoedelijk een maand wordt gewonnen. U bent eerder geadviseerd om de ex-partnerregeling via een tweede wetsvoorstel te regelen (nota DB&T 2022-166892). Voornaamste redenen zijn dat de kwijtschelding in de ex-partnerregeling niet bij AMvB kan worden geregeld, dat het tijdpad van een AMvB grotendeels gelijk is aan het tijdpad van een wet en dat de Tweede Kamer de voorkeur geeft aan een wet. Ook verwachten de kritiek op deze route van JenV en de Afdeling advisering van de Raad van State, omdat de ex-partnerregeling niet in de daarvoor bestemde Wet hersteloperatie toeslagen wordt opgenomen. Daarnaast leidt de AMvB-route tot versnippering van regelgeving en is deze minder democratisch gelegitimeerd dan bij formele wet. Op basis van de AMvB kunnen alleen de uitbetaling van de compensatie en het overnemen en betalen van private schulden worden gestart. De kwijtschelding van publieke schulden vereist een wettelijke grondslag en het vaststellen van de werkelijk geleden schade wordt eerst uitgevoerd als bij aanbesteding een uitvoerder is gevonden. Wij hebben eerder aangegeven dat de voorhangprocedure ervoor kan zorgen dat een bepaald aantal leden van een der Kamers ervoor kan zorgen dat een AMvB alsnog bij wet wordt geregeld. Het is mogelijk dat de Tweede Kamer via een amendement op het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen bewerkstelligt dat

een delegatiegrondslag voor de ex-partnerregeling zonder voorhangbepaling wordt geïntroduceerd. Hierbij is de kans groot dat het parlement alsnog verzoekt om een concept-AMvB t.z.t. naar de Kamer te sturen. Dan vindt alsnog feitelijk voorhang plaats. U vindt hierna desgevraagd het tijdspad van een AMvB waarvoor geen voorhang geldt.

<i>Processtap</i>	<i>Duur</i>	<i>Verwacht moment AMvB</i>	<i>Verwacht moment 2'de herstelwet</i>
Afronden beleidsvorming, uitwerken beleidskeuzes	6-8 weken	juni-juli 2022	juni-juli 2022
Uitwerken in AMvB/herstelwet plus besluitvorming (interdepartementaal/interbestuurlijk)	8-12 weken	augustus-oktober 2022	augustus-oktober 2022
Adviezen RvdR, AP, Uitvoeringstoetsen + verwerking	10 weken	november-januari 2022	november-januari 2022
Besluitvorming ministerraad	4 weken	januari-februari 2023	januari-februari 2023
Spoedadvies Raad van State (regulier advies 3 maanden)	4 weken	februari-maart 2023	februari-maart 2023
Verwerking advies	4 weken	maart-april 2023	maart-april 2023
Behandeling TK	8 weken	N.V.T	april-juni 2023
Behandeling EK	8 weken	N.V.T	juni-september 2023
Inwerkingtreding	2 weken	1 mei 2023	1 oktober 2023 of 1 juli mits parlement versneld kann behandelen

Bijlage 2: Overzicht versnellingsmogelijkheden per component ex-partnerregeling

Component regeling	Huidige planning	Versnellingsoptie(s)
1. Forfaitair bedrag 10k	Start 6 maanden na afronden concept wetsvoorstel (voor uitvoeringstoets)	Als wettekst in november 2022 is afgerond, dan kan uitvoering 6 maanden later starten, dus mei 2023. Eerder dan april 2023 niet mogelijk vanwege uitvoering ambtshalve deel Kindregeling.
2. Aanvullende schaderegeling – 3 opties: A: Mandatering aan externe partij via aanbesteding B: Voortzetten van de huidige constructie waarbij CWS aan UHT adviseert op basis van het mandaat zoals geregeld in het Instellingsbesluit C: Volledige uitvoering van schaderegeling door UHT	A: marktverkenning en aanbesteding duren 6-9 maanden B: nader te bepalen na overleg UHT/CWS , afhankelijk van capaciteit en prioriteit die beleidsmatig / politiek wordt gegeven aan ex-partnerregeling vs. andere regelingen C:nader te bepalen na overleg met UHT, afhankelijk van capaciteit en prioriteit die beleidsmatig / politiek wordt gegeven aan ex-partnerregeling vs. andere regelingen	Voor optie B en C afhankelijk van capaciteit en prioriteit in uitvoering
3.1 Pauzering publieke schulden	Onbekend, afhankelijk van impactanalyse UHT maar worst case scenario bij start uitvoering regeling	Onbekend, afhankelijk van impactanalyse UHT
3.2 Schuldenaanpak publieke schulden	Verschilt per publieke schuldeiser maar lijkt (onder voorbehoud van uitvoeringstoets) op korte termijn te kunnen starten, afhankelijk van inwerktreding wet.	Niet van toepassing
3.3 Schuldenaanpak private schulden	SBN kan starten in Q2 2023 In geval van aanbesteding is ~6 maanden nodig	SBN zou eventueel in Q1 2023 kunnen starten (als het nodig is)
4. Brede ondersteuning	Naar verwachting kan brede ondersteuning starten zodra de uitvoering van de gehele regeling start	N.v.t.

Bijlage 3 – Oorspronkelijke uitvoeringsplanning Nieuwe Regelingen door UHT

UHT werkt al langer met een integrale planning voor de Nieuwe Regelingen. Deze is bedoeld om in kaart te brengen wanneer welke onderdelen van UHT in welke mate worden belast. Zo kunnen we bijvoorbeeld een mogelijke piekbelasting van en (lange) wachttijden bij het Serviceteam voorkomen. Uitvoering is nooit volledig te voorspellen gezien de invloed van externe factoren maar door ruimte in te bouwen is het wel mogelijk om eventuele pieken te voorkomen dan wel hierop voorbereid te zijn.

Kindregeling

Van de Nieuwe Regelingen gaat de uitvoering van de Kindregeling als eerste van start. UHT beoogt te starten met het uitvoeren per 1 november 2022. De uitwerking van de procesflow is al vergevorderd waardoor er een goed beeld is van de werkzaamheden binnen UHT en de doorlooptijd van de regeling. We maken onderscheid in het ambtshalve toekennen aan een grote groep kinderen die in beeld is bij UHT op basis van informatie uit de bronsystemen (kinderen van ouders die op basis van de eerste toets als gedupeerd zijn aangemerkt) en het afhandelen van individuele aanvragen die daarnaast binnenkomen (zelfmelders). Het proces voor ambtshalve toekennen (vaststellen doelgroep – aankondiging versturen – beschikken en betalen) neemt, afhankelijk van de batchgroottes, voor de nu in beeld zijnde populatie ca. 8 a 9 maanden in beslag. Wanneer gedupeerdheid bij ouders pas vastgesteld wordt na een integrale beoordeling, loopt het proces in kleinere aantallen door. UHT gaat uit van een eerste batch van ca. 3.000 kinderen, vervolgens 5.000 en opschalend naar 10.000. Het aantal maanden aan doorlooptijd wordt minder of meer naarmate de batches groter of kleiner zijn, grotendeels afhankelijk van de belasting van het Serviceteam i.v.m. vervolgvragen van kinderen en ouders.

Naast de ambtshalve toekenningen werkt UHT vanaf de start met een kantoorteam voor handmatige toekenningen. Dit proces is bedoeld voor bijzondere situaties. Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen in de MSNP of WSNP, overleden kinderen of uithuisgeplaatste kinderen. Dit kantoorteam handelt ook de individuele aanvragen af.

Na het beschikken en betalen worden de gegevens van de kinderen overgedragen aan gemeenten voor brede hulp en ondersteuning. Ook is het mogelijk om een gesprek te hebben met UHT wanneer daar behoefte aan bestaat.

*Planning: Start uitvoering ambtshalve toekennen per 1/11/2022
Start afhandeling individuele aanvragen per 1/7/2023*

Ex-partnerregeling

Evenals bij de Kindregeling, kunnen de meeste gedupeerde ex-partners door UHT worden geïdentificeerd (ca. 9000 gedupeerden). Het proces bij deze groep verloopt echter anders. Veel ex-partners hebben te maken met schulden. Om te zorgen dat de forfaitaire tegemoetkoming niet aan de boedel vervalt kunnen zij eerst aanspraak maken op de schuldregeling. UHT verstuurt daarom aan de bekende ex-partners een brief met een toelichting op de regeling en nodigt hen uit zich bij de uitvoerende partij te melden voor de schuldenregeling dan wel bij UHT voor de uitbetaling van de forfaitaire tegemoetkoming. Na ca. een half jaar start UHT vervolgens met het afhandelen van individuele aanvragen voor de ex-partnerregeling. Indien de ex-partner zich meldt voor de tegemoetkoming en

daarvoor in aanmerking komt krijgt hij/zij een beschikking en de betaling. Evenals bij de kinderen is het voor ex-partners mogelijk om desgewenst een gesprek te hebben met UHT.

*Planning: Start uitvoering ambtshalve toekennen per 1/4/2023
Start afhandeling individuele aanvragen per 1/10/2023*

HZK

De regeling voor gedupeerden bij een van de overige toeslagen - Huurtoeslag, Zorgtoeslag of Kindgebonden Budget - wordt volledig ambtshalve uitgevoerd. Zoals eerder met u afgestemd is er geen aanleiding om deze regeling te openen voor zelfmelders aangezien UHT iedereen in beeld heeft (ca. 22.500 gedupeerden). Desondanks is het wel de verwachting dat mensen zich melden. Dit is eerder ook gezien bij het handelen van tussenpersonen. Deze aanvragen kunnen relatief snel worden afgehandeld. Gedupeerden bij HZK ontvangen een beschikking met toelichting en een betaling. Gedupeerden met vragen kunnen bellen voor een toelichting/uitleg.

Planning: Start uitvoering ambtshalve toekennen en afhandeling individuele aanvragen per 1/10/2023

In onderstaande planning met doorlooptijd geeft UHT de planning weer die voor de uitvoering haalbaar is, *ongeacht een wettelijke grondslag*.

	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	2025
KR - ambtshalve	Piekbelasting		Hoge belasting			Regulier proces				
EXP - ambtshalve			Piekbelasting	Hoge belasting	Regulier proces					
KR - zelfmelders				Piekbelasting	Hoge belasting	Regulier proces				
EXP - zelfmelders					Hoge belasting	Regulier proces				
HZK - ambtshalve + melders					Hoge belasting	Regulier proces				
Beroep, bezwaar, IGS		Regulier proces		Hoge belasting	Piekbelasting	Hoge belasting	Regulier proces			

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

H 03-07-2022
bespreken

**HEDEN
TER BESLISSING**

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstel
Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota ex-partnerregeling omgang ex-partners in
schuldentraject en uitvoering definitie

Datum
30 juni 2022
Notanummer
2022-0000181370
Bijlagen

Aanleiding

In de nota van 20 juni jl. over versnellingsmogelijkheden voor de ex-partnerregeling (notanummer 2022-0000173961) bent u geïnformeerd over het onderzoek naar een mogelijke aanpassing van de definitie van ex-partner of de uitvoering daarvan om ervoor te zorgen dat UHT ex-partners kan identificeren op basis van de eerste toets van de aanvrager in plaats van de integrale beoordeling. Naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek worden u in deze nota de opties om de ex-partnerdefinitie tot uitvoering te brengen voorgelegd. Ook vragen we u om een akkoord op het voorstel voor de omgang met ex-partners in het Wsnp-/Msnp-traject.

Gevraagd besluit

In deze nota worden twee beslispunten aan u voorgelegd:

1. Uitvoering ex-partnerdefinitie: Er zijn twee opties om de ex-partnerregeling tot uitvoering te brengen (zie toelichting hieronder). U wordt geadviseerd akkoord te gaan met optie 2, het voorstel om in de uitvoering van de ex-partnerregeling een (deels handmatige) uitgebreide eerste toets te hanteren voor 1000-1500 dossiers, om vast te stellen welke ex-partners in aanmerking komen voor de regeling
2. Omgang ex-partners in Wsnp-/Msnp-traject: we adviseren u in te stemmen met het voorstel om de omgang met ex-partners in een Msnp- of Wsnp-traject gelijk te stellen aan de omgang met aanvragers in een Wsnp/Msnp-traject

} akkoord

Toelichting

hoe zit het met besluit over pauze knop?

Beslispunt 1: Uitvoering ex-partnerdefinitie

De huidige, beleidsmatige definitie, welke geaccordeerd is tot en met de ACTH van 17 juni luidt:

Ex-partner was toeslagpartner van de gedupeerde aanvrager die het recht heeft op een van de herstelregelingen (op grond van de regelingen van de artikelen 49 (hardheidsregeling), 49b (compensatieregeling) en 49c (O/GS-tegemoetkomingsregeling), en die:

- *In geval van recht op hardheidsregeling (49) of compensatieregeling (49b): Minstens 1 jaar lang na de eerste terugvordering waarop recht van*

een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld toeslagpartner was; OF

- *In geval van recht op OG/S-tegemoetkomingsregeling (49c): Minstens 1 jaar lang na de weigering van de betalingsregeling; OF*
- *Toeslagpartner was in het jaar waarop de terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld ziet, en het eigen kind op de kinderopvangtoeslag-aanvraag staat genoteerd.*

Zoals beschreven in de nota van 20 juni jl. heeft UHT als beoogd uitvoerder van de uitbetaling van de forfaitaire tegemoetkoming verkend hoe uitvoering kan worden gegeven aan deze definitie. Het onderdeel van de definitie: *'...minstens 1 jaar lang na de eerste terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld...'* maakt dat voor een deel van de gedupeerde aanvragers specifiek moet worden vastgesteld in welke jaren zij een terugvordering hebben gekregen waarvoor zij compensatiegerechtigd zijn, om vervolgens vast te stellen welke ex-partners in aanmerking komen voor de regeling. Data-analyse laat zien dat dit een groep betreft van circa 1000-1500 gedupeerde aanvragers. Er zijn twee opties geïdentificeerd hoe met deze groep om kan worden gegaan.

Opties en afweging

Optie 1: Over alle KOT-aanvragen waarover een terugvordering is ontstaan in de periode 1-1-2005 tot 1-10-2019 wordt vastgesteld of er een ex-toeslagpartner is die voldoet aan de overige voorwaarden¹. Voor ouders die reeds integraal beoordeeld zijn, is het mogelijk om specifiek te kijken naar de toeslagjaren waarover ouder gedupeerd is. Voor ouders die (nog) geen integrale beoordeling hebben gehad kan dit niet. Het risico van optie 1 is daardoor dat een ex-toeslagpartner wordt vastgesteld op een niet-compensatiegerechtigd toeslagjaar. Op basis van data-analyse blijkt dat hierdoor 5-10% meer ex-partners toegang krijgen tot de regeling, maximaal 500-750 ex-partners.

Optie 2: Over de KOT-aanvragen waarover een terugvordering is ontstaan én gedupeerdheid kan worden vastgesteld in de periode 1-1-2005 tot 1-10-2019, wordt vastgesteld of er een ex-toeslagpartner is die voldoet aan de overige voorwaarden. Met optie 2 zal wel een (deels handmatige) uitgebreide eerste toets uitgevoerd moeten worden op 1000-1500 dossiers om vast te stellen voor welke terugvorderingen en daarmee toeslagjaren de ouder gedupeerd is. Een team van 20 fulltime medewerkers van UHT heeft hier naar verwachting twee à drie weken voor nodig, resulterend in circa €150.000-€250.000 additionele apparaatskosten. Dit kan worden opgevangen met het huidige budget.

Optie 2 heeft als voordeel dat de doelgroep heel nauwkeurig wordt vastgesteld. Het risico dat er ex-partners toegang krijgen die eigenlijk geen recht hebben op de regeling wordt hiermee gemitigeerd. Het nadeel van optie 2 is dat het uitvoeringscapaciteit van UHT vergt. Hierdoor bestaat er een kans dat de

¹ Zie hiervoor de definitie: Minstens 1 jaar lang na de eerste terugvordering of weigering van de betalingsregeling waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld toeslagpartner was; of toeslagpartner was in het jaar waarop de terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld ziet, en het eigen kind op de kinderopvangtoeslag-aanvraag staat genoteerd.

uitvoering van de ex-partnerregeling interfereert met de KOT-afhandeling. De ambtelijke weging is dat de additionele nauwkeurigheid van optie 2 opweegt tegen de extra benodigde capaciteit van UHT en daarom adviseren wij u om akkoord te gaan met optie 2.

NB. In beide opties wordt uitgegaan van de gebleken gedupeerdheid van de KOT-aanvrager. Als de KOT-aanvrager o.b.v. de eerste toets als gedupeerde wordt vastgesteld, heeft de ex-partner volgens de definitie recht op de ex-partnerregeling. In eerste instantie wordt uitgegaan van vastgestelde gedupeerdheid op basis van de eerste toets. Er zijn twee aanvullingen hierop:

- Indien de aanvrager na een eerste toets niet wordt aangemerkt als gedupeerde, maar na integrale beoordeling wel, wordt de ex-partner toegevoegd aan de populatie.
- Indien op basis van de integrale beoordeling wordt vastgesteld dat de aanvrager toch niet gedupeerde is en de ex-partner heeft nog geen beschikking ontvangen, zal de ex-partner niet tot de populatie worden gerekend.

Daarnaast geldt dat voor beide opties geen aanpassing van de voorgestelde definitie noodzakelijk is.

Beslispunt 2: Msnp/wsnp

Net als voor de overige componenten van de ex-partnerregeling geldt dat we ex-partners die langdurig bij de KOT-problematiek betrokken waren herstel willen bieden dat vergelijkbaar is met het herstel waarvoor ze in aanmerking zouden komen als ze nog samen waren geweest met de aanvrager, en tegelijktijd willen we recht doen aan de grote diversiteit binnen de groep ex-partners. Ex-partners in een schuldsaneringstraject zijn naar verwachting onderdeel van de groep van zwaarst gedupeerden. Om die reden lijkt het gerechtvaardigd om deze ex-partners versneld uit een Wsnp- of Msnp-traject te halen om zo de problematiek te stoppen, en te voorkomen dat er een hogere druk ontstaat op de aanvullende schaderegeling om daar de (gevolg)schade vergoed (proberen) te krijgen.

- Omgang met ex-partners in een Wsnp/Msnp-traject identiek aan die met aanvragers
- Inschatting is dat de omvang van de groep ongeveer 400-500 mensen bedraagt, waarbij deze groep kleiner wordt naarmate de tijd verstrijkt. We zijn nog aan het onderzoeken hoeveel ex-partners er naar verwachting nog in het traject zitten bij start uitvoering van de ex-partnerregeling.
- Er is financiële dekking voor dit voorstel
- Om te voorkomen dat er een aanzuigende werking ontstaat, stellen we voor een nader te bepalen peildatum te hanteren (net als bij KOT-aanvragers) waarop ex-partners in een dergelijk traject (hadden) moeten zitten. Gedacht wordt aan de startdatum van de inwerkingtreding van de wet (zoals voor aanvragers het geval is).
- Net als bij de KOT-aanvrager houdt deze regeling in dat sommige schulden die niet via de "reguliere" schuldenaanpak worden kwijtgescholden dan wel opgelost, zoals schulden die zijn ontstaan na de peildatum, of schulden ten kwade trouw ouder dan 5 jaar (in geval van Wsnp-traject) nu wel worden vergoed

- We onderzoeken nog hoe we omgaan met faillissementen.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Er is een politieke en bestuurlijke wens om overcompensatie in de hersteloperatie zoveel mogelijk te beperken en tegelijkertijd recht te doen aan de problemen van gedupeerden veroorzaakt door de KOT. Wat de betreft de uitvoering van de ex-partnerdefinitie geldt dat we overcompensatie met optie 2 voorkomen, omdat we de doelgroep ex-partners heel nauwkeurig kunnen vaststellen. Voor de omgang met ex-partners in een Msnp/Wsnp-traject geldt dat er net als bij de aanvragers een kans bestaat op overcompensatie, omdat ook schulden die zijn ontstaan na de peildata in sommige gevallen worden opgelost. Tegelijkertijd geldt dat deze schulden ook veroorzaakt kunnen zijn door de problemen met de KOT, dit slechts een kleine groep ex-partners betreft en dit naar verwachting de zwaarst gedupeerde ex-partners zijn. De ambtelijke weging is daarom dat dit opweegt tegen het risico op overcompensatie.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Handwritten signature and date: 07-07-2022

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstel
Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota aanbidding MR stukken ex-partnerregeling

Datum

7 juli 2022

Notanummer

2022-0000186871

Bijlagen

1. Aanbiedingsformulier MR e
2. Nota MR ex-partnerregelin

Aanleiding

Met deze nota wordt u verzocht het aanbiedingsformulier voor de Ministerraad te tekenen voor het onderwerp ex-partnerregeling.

Beslispunten

U wordt verzocht het aanbiedingsformulier te tekenen ten behoeve van de Ministerraad van 15 juli.

Kernpunten

- Met bijgaande nota wordt de MR gevraagd akkoord te gaan met een aantal beslispunten aangaande de regeling voor ex-toeslagpartners.
- Deze nota is akkoord bevonden in de ACTH en het BO van 6 juli 2022.
- In het BO van 6 juli heeft SZW aangegeven akkoord te kunnen gaan onder voorbehoud van dekking voor de kwijtschelding van gemeentelijke schulden.
- FEZ, IRF en SZW over het voorbehoud met SZW in gesprek. Er wordt geprobeerd alsnog budget voor toe te kennen binnen het huidige kader dat we voor de ex-partnerregeling als geheel hebben.
- De verwachting is dat er voor de MR uitsluit is.

Handwritten note: Raadsbespraak

Toelichting

Communicatie

In de VGR worden de hoofdpunten van de ex-partnerregeling benoemd.

Politiek/bestuurlijke context

bekend

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

10 aug 2022

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota kleine beleidspunten ex-partnerregeling

Datum
31 augustus 2022

Notanummer
2022-0000216965

Bijlagen
geen

Aanleiding

In de MR van 15 juli jl. is er akkoord gegeven op de definitie van de ex-partner en de hoofdcomponenten van de ex-partnerregeling. In deze nota leggen we een aantal formele beslispunten aan u voor in het kader van het wetgevingstraject van de ex-partnerregeling.

In het kader van het wetgevingstraject zijn er nog enkele openstaande punten. In deze nota leggen we u vier punten ter besluitvorming voor en twee punten ter informatie. In de komende week volgt er nog een nota over (i) omgang met ex-partners van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld en in de weken daarna een nota over (ii) pauzeknop voor ex-partners.

*hva sprak
dit met
KOT aanvragers
aanvragers
zet?*

Beslispunten

- Toegang tot de noodvoorziening voor gedupeerde ex-partners: instemmen met het voorstel om gedupeerde ex-partners de mogelijkheid te bieden om gebruik te maken van een noodvoorziening.
- Te hanteren peildata voor Wsnp-/Msnp-trajecten: instemmen met het voorstel om dezelfde peildata te hanteren als in de KOT-aanvragers-regeling.
- Omgang met personen die kwalificeren voor zowel de kindregeling als de ex-partnerregeling: instemmen met het voorstel om personen die voor zowel de kindregeling als ex-partnerregeling kwalificeren toegang te verlenen tot beide regelingen.
- Toegang tot het ondersteuningsteam voor ouders in het buitenland (OTB) voor brede ondersteuning en ondersteuning bij verhuizing voor ex-partners in het buitenland: instemmen met het voorstel om ex-partners in het buitenland toegang tot OTB te bieden.

afkeurd
overleg
uitles

Ter informatie

- Omgang met faillissementen
- Geen voorstel Besluit Compensatie voor afgeloste schulden:

svaas
uitles

afkeurd

*is toch een
beslistpunt?*

Kernpunten

Beslistpunt 1 Toegang tot de noodvoorziening voor gedupeerde ex-partners:

Voor KOT-aanvragers bestaat er een noodvoorziening om ouders in incidentele gevallen te helpen bij acute financiële problemen waardoor bepaalde

noodzakelijke uitgaven niet kunnen worden gedaan (zoals medicijnen of schoolvoorzieningen voor kinderen). Deze noodvoorziening bedraagt in beginsel maximaal €500 per KOT-aanvrager. De KOT-aanvrager moet zelf de noodvoorziening aanvragen waarna de Belastingdienst/Toeslagen beoordeelt of er sprake is van een acute financiële noodsituatie. In dit beslispunt vragen we u akkoord te gaan met het aanbieden van een dergelijke noodvoorziening aan *erkende gedupeerde ex-partners*.

Het voorstel is erkend gedupeerde ex-partners toegang te verlenen tot de noodvoorziening. Hoewel het streven is om de herstelprocedure zo spoedig mogelijk af te ronden, zou er een doorlooptijd kunnen ontstaan bij de uitbetaling van het forfaitair bedrag, en daarnaast zal naar verwachting aan ex-partners de keuze worden gegeven om eerst de schuldenaanpak te laten afwikkelen voordat tot uitbetaling van het forfaitair bedrag wordt overgegaan teneinde het compensatiebedrag te beschermen. Om in deze wacht- en doorlooptijd mogelijk schrijnende situaties zo goed als mogelijk te adresseren stellen we voor om een noodvoorziening in de wet op te nemen. Het sluit aan bij hetgeen reeds in de Kamerbrief van 29 oktober jl. over de nieuwe regelingen is vermeld: "*ex-partners in bijzonder acute situaties kunnen aanspraak maken op een noodvoorziening*".

We schatten in dat de kosten van het aanbieden van een noodvoorziening binnen de bestaande financiële kaders passen. De verwachting is dat slechts een klein deel van de ex-partners aanspraak maakt op de noodvoorziening; we schatten dat circa 600 ex-partners (op basis van de ratio mogelijk gedupeerde KOT-aanvragers die een noodvoorziening hebben aangevraagd en gekregen en het geschatte aantal gedupeerde ex-partners in de financiële raming) deze zal aanvragen en toegekend krijgt.

Dit voorstel wijkt af van de KOT-aanvragersregeling waar (nog) niet-erkend gedupeerde KOT-aanvragers ook toegang hebben tot de noodvoorziening. Het wordt, mede vanwege uitvoeringstechnische redenen, niet wenselijk geacht om bij de ex-partnerregeling opnieuw een loket te openen waar ook nog niet-erkend gedupeerden zich kunnen aanmelden voor een noodvoorziening. Overigens is de wachttijd voor ex-partners vanaf de start van de regeling tot erkenning als gedupeerde naar verwachting korter dan bij KOT-aanvragers (i.v.m. de hoofdzakelijk ambtshalve benadering waarbij een groot deel van de ex-partners erkend kan worden op basis van reeds bestaande gegevens bij UHT).

Beslispunt 2 Te hanteren peildata voor Wsnp-/Msnp-trajecten:

In de nota van 1 juli jl. lag het voorstel om de omgang met ex-partners in een Wsnp-/Msnp-traject gelijk te stellen aan de omgang met KOT-aanvragers in een Wsnp-/Msnp-traject aan u voor (bijlage 1). U stelde toen een vraag over de peildatum en de eventuele aanzuigende werking die bepaalde peildata tot gevolg kunnen hebben. Op basis van verder onderzoek adviseren we u akkoord te gaan met het voorstel om dezelfde peildatum te hanteren voor het vaststellen van welke ex-partners in een Wsnp-/Msnp-traject zitten als in de KOT-aanvragers-regeling.

- De gehanteerde peildatum voor aanvragers is de datum van de inwerkingtreding van de Herstelwet (beoogde inwerkingtreding 1 november 2022). Alleen gedupeerde ex-partners die zich vóór deze peildatum in een schuldentrajact bevonden komen in aanmerking voor de schuldentrajact-regeling.

- Het aansluiten bij deze peildatum minimaliseert een aanzuigende werking, omdat de gemiddelde doorloop/opstarttijd van een Wsnp-/Msnp-traject 180 dagen is. Dit betekent dat het voor ex-partners die op het (nader te bepalen) moment van aankondigen van deze regeling nog niet in een voorbereidend traject zitten het haast onmogelijk is om -alsnog anticiperend- op de peildatum in een Wsnp-/Msnp-traject te kunnen zitten.
- Het nadeel van de voorgestelde peildatum is dat sommige ex-partners die op een datum na de peildatum in een Wsnp-/Msnp-traject zijn gekomen niet uit het traject worden gehaald
- De voorgestelde omgang valt binnen de budgettaire kaders.

Beslispunt 3 Omgang personen die kwalificeren voor zowel de kindregeling als ex-partnerregeling:

Er zijn personen die als gedupeerde kwalificeren voor zowel de kindregeling als de ex-partnerregeling omdat ze aan beide opgestelde definities voldoen. We adviseren u akkoord te gaan met het voorstel om deze personen toegang te verlenen tot beide regelingen.

- Deze personen hebben mogelijk dubbel geleden onder de problemen rondom de kinderopvangtoeslag: eerst als kind vanwege de gedupeerdheid van (een der) ouders, en daarna zelfstandig als toeslagpartner van een gedupeerde KOT-aanvrager.
- Het voorstel is consistent met de omgang met gedupeerde KOT-aanvragers die tevens kind zijn van een gedupeerde KOT-aanvrager, evenals met de omgang met kinderen die nu toeslagpartner van de eigen ouder zijn.
- Het gaat om een beperkte groep, bij de KOT-aanvragers gaat het om ca. 200 ouders.
- Ook vanuit een uitvoeringsperspectief lijkt het waarschijnlijk dat het additionele complexiteit en daarmee benodigde capaciteit met zich zou meebrengen om personen te moeten laten kiezen of uit te sluiten van een der regelingen.

Beslispunt 4 Toegang tot OTB voor brede ondersteuning en ondersteuning bij verhuizing voor ex-partners in het buitenland:

In de MR van 15 juli jl. is er reeds akkoord gegeven op het aanbieden van brede ondersteuning aan ex-partners. In deze nota was niet gespecificeerd of toegang tot brede ondersteuning ook gold voor ex-partners in het buitenland. Wel lijkt dit een logisch gevolg van het aanbieden van brede ondersteuning aan ex-partners. In dit beslispunt vragen we u akkoord te gaan met het voorstel om in te zetten op het aanbieden van toegang tot OTB (Ondersteunings Team Buitenland) aan ex-partners in het buitenland voor brede ondersteuning en ondersteuning bij verhuizing terug naar Nederland, onder voorbehoud van uitvoeringstoetsen.

- Omdat ex-partners in Nederland ook toegang krijgen tot brede ondersteuning vanuit gemeenten, is het moeilijk uitlegbaar dat zij dit in het buitenland niet zouden krijgen.
- Net zoals gedupeerde KOT-aanvragers zijn gedupeerde ex-partners mogelijk naar het buitenland verhuisd vanwege de problematiek rondom de kinderopvangtoeslag. Om voorstel is om gedupeerde ex-partners daarom in lijn met de brede ondersteuning voor KOT-aanvragers in het buitenland ook ondersteuning bij verhuizing terug naar Nederland aan te bieden.

toelichting

Dit voorstel leidt tot additioneel benodigd budget van circa €8.5 mln.¹ Het dekkingsvoorstel vanuit DG Herstel is afgestemd met FEZ en IRF. Dekking wordt gevonden binnen de reservering voor ex-partners op de Aanvullende Post, maar als alternatief wordt er begin 2023 gekeken naar de realisatie van de budgetten voor Ouders in het Buitenland om die eventuele ruimte te benutten. Budgettaire verwerking zal uiterlijk bij de voorjaarsnota 2023 plaatsvinden, waarmee de financiële dekking tijdig is gevonden om toegang tot OTB mee te laten lopen met het reguliere wetgevingstraject.

Ter informatie

Punt 5 Omgang met faillissementen:

In de nota van juli jl. werd gemeld dat nog werd onderzocht hoe om te gaan met de situatie van faillissementen van ex-partners. In de KOT-regeling worden de schulden van KOT-aanvragers die in een staat van faillissement verkeren niet anders behandeld dan die van gedupeerde KOT-aanvragers die niet in staat van faillissement verkeren. Ook voor ex-partners zal op deze wijze worden omgegaan met faillissementen.

Punt 6 Geen voorstel Besluit Compensatie voor afgeloste schulden:

Het idee is om de ex-partners de keuze te geven om de forfaitaire vergoeding meteen bij start van de uitvoering van de regeling of op een later moment te laten uitbetalen, waarbij het verzoek om uit te stellen gebonden is aan een bepaalde termijn. De leidende gedachte hierbij is om met ervaring uit het aanvragerstraject, het compensatiebedrag (van 10k) "vrij besteedbaar" te maken, en dus niet (meteen) vatbaar voor afbetaling/uitwinning schulden. Wachten met uitbetaling tot een afwikkeling van de schuldenaanpak voorkomt dat de forfaitaire vergoeding mogelijk moet worden ingezet voor de afbetaling van publieke of private schulden die in de schuldenaanpak zouden worden kwijtgescholden of opgelost. Door deze keuze aan de ex-partners voor te leggen wordt tevens beoogd aan de behoefte van regie van ex-partners tegemoet te komen. Enerzijds kunnen ex-partners zonder schulden zo spoedig mogelijk de forfaitaire vergoeding ontvangen; anderzijds kunnen ex-partners met schulden ervoor kiezen om te wachten met de uitbetaling van de forfaitaire vergoeding tot de schuldenaanpak is afgewikkeld.

Bovenstaande zorgt ervoor dat een besluit gelijk aan 'Compensatie afgeloste schulden' voor de ex-partnerregeling naar verwachting niet noodzakelijk is of wordt. Het uitstellen van betaling van de forfaitaire vergoeding kan enkel op verzoek van de ex-partner. Om de ex-partner de juiste keuze te kunnen laten maken over het moment van uitbetalen, wordt de ex-partner bewust gemaakt van de risico's die onmiddellijke uitbetaling met zich meedraagt.

Communicatie

In een samenwerking tussen DGH, VNG, UHT en publieke schuldeisers wordt een communicatieplan opgesteld ten aanzien van de gehele ex-partnerregeling.

Politiek/bestuurlijke context

¹ Waarbij is uitgegaan van hetzelfde percentage ex-partners in het buitenland als bij KOT-aanvragers en gelijke kosten per gedupeerde.

De MR van 15 juli jl. is reeds akkoord gegaan met de hoofdcomponenten van de ex-partnerregeling. De beslispunten in deze nota betreffen de verdere uitwerking van de ex-partnerregeling.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Wat data al is
past dit binnen de
bestaande beschikbare
budgetten?

A B-09-2022

D

23/9 11.15

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

Datum
2 september 2022

Notanummer
2022-0000218904

Bijlagen
geen

waarmee we
later antwoorden?

nota

Nota pauzering publieke schulden ex-partners

Aanleiding

Naar aanleiding van de nota van 3 juni 2022 over de schuldenaanpak voor ex-partners (bijlage 1) bent u akkoord gegaan met het uitwerken van een pauzeknop voor publieke schulden van ex-partners. Hiertoe heeft UHT een impactanalyse uitgevoerd (bijlage 2). In deze nota wordt uiteengezet welke uitvoeringsmodaliteiten zijn onderzocht, welke wettelijke grondslag benodigd is en wat de (on)mogelijkheden zijn.

Beslispunten

- U wordt geadviseerd te kiezen voor optie A: geen pauzeknop voor ex-partners. Hoewel een beleidsbesluit een mogelijkheid biedt om een pauzeknop voor ex-partners in te stellen, blijkt uit de impactanalyse van UHT dat dit tot vertraging leidt in de uitvoering van de overige aanvullende regelingen (Kind, HZK en Ex-partnerregeling zelf).
- De inhoud van deze nota vergt nog nadere afstemming met de sturgroep hersteloperatie KOT, maar vanwege spoed wordt dat traject parallel gelopen.

Kernpunten

- UHT heeft in augustus een impactanalyse uitgevoerd naar de uitvoeringsmogelijkheden van het invoeren van een pauzeknop van alle publieke schulden voor gedupeerde ex-partners voorafgaand aan de start van de regeling, thans voorzien op 1 juli 2023.
- Er zijn drie verschillende uitvoeringsopties onderzocht. Voor alle opties geldt dat de groep ex-partners moet kunnen worden geïdentificeerd en geregistreerd. Pas dan kan aan de publieke schuldeisers bekend worden gemaakt wie in aanmerking komen voor pauzering. Dit is noodzakelijk voor publieke schuldeisers om uitvoering te kunnen geven aan de pauzeknop.
- Voor het selecteren en registreren van deze groep is een **wettelijk kader noodzakelijk met daarin een afgebakende definitie**.
- Omdat de wetgeving over de ex-partnerregeling nog niet gereed is, is er nog geen vastgestelde definitie van ex-partner. UHT kan weliswaar op basis van de voorlopige definitie een selectie maken van ex-toeslagpartners die aan de definitie lijken te voldoen, maar kan op basis daarvan geen gegevensdeling met publieke schuldeisers toepassen. Ook kunnen zij aanvragers die buiten de voorlopige definitie vallen, niet afwijzen.

A 23/09/2022
akkoord met
de wijziging
van de
in andere
regelingen
procederen

- Daarnaast heeft het invoeren van de pauzeknop flinke impact op de uitvoering met als gevolg dat de HZK regeling, Ex-partnerregeling en het openstellen van de Kindregeling voor zelfmelders allemaal minimaal drie maanden vertragen.

Wettelijke grondslag:

- Idealiter wordt de wettelijke grondslag voor de selectie van ex-partners en de gegevensverwerking gevonden in een (spoed)wet. Daarmee wordt de democratische legitimiteit en rechtszekerheid het beste geborgd. Een wet zal echter niet tijdig gereed zijn om een zinvolle pauzering te bewerkstelligen.
- Het alternatief is om op basis van een beleidsbesluit te werken. In dit besluit wordt de mogelijkheid geschapen dat ex-partners na aanmelding bij UHT of publieke schuldeiser in aanmerking komen voor een pauzering (optie 1 of 2 impactanalyse UHT). Er zijn een aantal aandachtspunten bij het gebruik van een beleidsbesluit:
 - Publieke schuldeisers kunnen niet verplicht worden tot pauzering.
 - Het is ook niet mogelijk om de al bij UHT bekende persoonsgegevens te delen met de publieke schuldeisers op basis van een beleidsbesluit (optie 3 van impactanalyse UHT).
 - In het beleidsbesluit wordt uitgegaan van de huidige concept-definitie van ex-partner. Echter wordt duidelijk gemaakt dat hiermee niet vooruit wordt gelopen op het recht op de feitelijke ex-partnerregeling. Dit kan wel tot zeer ingewikkelde situaties zorgen als de uiteindelijke definitie in de wet afwijkt.
 - Algemeen geldt dat beleidsbesluiten als wankel worden gezien, zowel juridisch als financieel. Zowel de AR als de ADR hebben eerder vragen gesteld bij het gebruik van beleidsbesluiten. Omdat terughoudend wordt omgegaan met beleidsbesluiten, wordt dit besluit getoetst aan het concept-beleidskader voor beleidsbesluiten.

~~MinFin heeft~~
MinFin heeft
och toegesegd
zeer lang
handen
zijn

Dit leidt tot twee opties:

A. Geen pauzeknop inrichten

- Bij de start van de ex-partnerregeling zullen (indien van toepassing) de publieke schulden van ex-partners worden kwijtgescholden. Ook kunnen zij dan hun private schulden indienen bij SBN. Er vindt geen pauzering vooraf plaats.
- Dit heeft als nadeel dat ex-partners nog langer moeten wachten. Ook zullen zij tot de start van de regeling hun publieke schulden moeten aflossen, waarmee de restitutie van afbetaalde schulden groter wordt. Dit is moeilijk uit te leggen aan ex-partners die al geruime tijd wachten.
- Het voordeel is dat geen schulden gepauzeerd worden die later alsnog afbetaald moeten worden.
- Dit voorstel heeft geen extra impact op de uitvoering.

start het
lekt met
compensatie
afbetaalde
schulden
staat
wel open?

B. Instellen van een pauzeknop, met behulp van een beleidsbesluit voorafgaand aan de start van de ex-partnerregeling.

- Een beleidsbesluit wordt opgesteld waarmee de groep ex-partners kan worden geselecteerd die in aanmerking komt voor de pauzeknop. Het is met een beleidsbesluit niet mogelijk om de lijst met persoonsgegevens te delen met de publieke schuldeisers. Een constructie waarbij de ex-partner zich meldt bij UHT of de publieke schuldeiser, waarna een check plaatsvindt door UHT is een mogelijkheid.¹
- In lijn met de nota over zelfmelders zal de pauzeknop uitsluitend beschikbaar komen voor de groep die UHT ambtshalve kan identificeren. **(Optie 1 of 2 van impactanalyse UHT: alleen bekende ex-partners worden aangeschreven om zich te melden voor de pauzeknop.)**
Impact op de uitvoering:
- UHT zal capaciteit moeten vrijmaken voor het hanteren van de pauzeknop, onder meer voor de benodigde gegevensdeling met de uitvoeringsorganisaties en het beantwoorden van vragen, correspondentie etc. van toekomstige ex-partners en/of anderen die hopen in aanmerking te komen.
- Dit betekent dat andere regelingen (zowel de HZK-regeling als de volledige ex-partnerregeling) later worden gestart en daarmee onvermijdelijk vertraging oplopen.
- UHT waarschuwt dat het inregelen van de pauzeknop nog 4 tot 6 maanden in beslag nemen qua voorbereiding. Consequentie hiervan is dat niet alleen de ex-partnerregeling met minimaal drie maanden vertraagt maar ook de HZK en Kindregeling vertraging van minimaal drie maanden ervaren.

Toelichting

Probleem:

Ex partners van gedupeerde ouders kunnen in aanmerking komen voor de ex partnerregeling. De ex partnerregeling is nog in ontwikkeling en zal naar verwachting starten met de uitvoering op 1 juli 2023. De ex partnerregeling bestaat uit vier onderdelen: 1) forfaitaire tegemoetkoming, 2) oplossing voor schulden, 3) schaderegeling en 4) brede ondersteuning vanuit gemeenten. Tot het moment van uitvoeren van de ex partnerregeling, zijn er voor de ex partners geen regelingen voor wat betreft het oplossen van publieke en private schulden en of mogelijkheden wanneer een ex-partner in acute nood verkeert.

Vooruitlopend op de regeling onderzoeken we daarom de mogelijkheden om een pauzeknop voor publieke schulden in te voeren. Hiermee proberen we opende schulden te voorkomen en de ex partners wat lucht te geven tot de uitvoering van de regeling.

- Tot het moment van uitvoeren van de ex-partnerregeling (streefdatum 1 juli 2023) zijn er voor de ex-partners geen regelingen voor wat betreft het oplossen van publieke en private schulden.
- Eerder is besloten dat er **geen moratorium voor private schulden** wordt ingesteld. Wel is besloten dat het gewenst is – onder voorbehoud van uitvoerbaarheid – een **pauzeknop voor publieke schulden** in te voeren.
- UHT kan op basis van de definitie en de eigen data een groep van circa 7500 ex-partners ambtshalve identificeren. De overige naar verwachting 2500 ex-partners kunnen alleen in aanmerking komen als er een aanvraagloket wordt geopend (zie hiervoor de nota over zelfmelders).

¹ Eventuele andere vergelijkbare constructies vergen nadere uitwerking.

Is er een acute nood uitlopende oplossing?

(nog) niet gehad!

- Om tot een pauzering van publieke schulden te komen, moet kunnen worden vastgesteld of betrokkene in aanmerking komt of gaat komen voor de ex-partnerregeling.
- UHT heeft de volgende opties onderzocht:
 - Optie 1 Enkel ex partners in beeld, wel met aanmelding: alleen bekende ex-partners worden aangeschreven om zich te melden voor de pauzeknop.
 - Optie 2 Alle ex partners, loket openstellen voor aanmelding: De pauzeknop wordt via een loket opengesteld. Dat betekent dat iedereen zich kan melden voor dit instrument
 - Optie 3 Enkel ex partners in beeld, zonder aanmelding. Het aanschrijven van ex-partners en/of openen van een loket gebeurt door de publieke schuldeisers. UHT levert alleen de lijsten.
- Uit bijgaande impactanalyse blijkt dat in alle onderzochte opties een selectie moet plaatsvinden wie er onder de ex-partnerregeling valt. De definitie van ex-partner wordt opgenomen in het aanvullende wetsvoorstel aanpassing wet hersteloperatie toeslagen. Dit houdt in dat er tot de inwerkingtreding van die wet (streefdatum 1 juli 2023) geen wettelijke grondslag is voor deze selectie. UHT heeft derhalve geen wettelijke basis om aanvragers af te wijzen die een pauzering van publieke schulden vragen, maar die niet onder de voorlopige definitie van ex-partner vallen. Ook is er nog geen basis voor gegevensuitwisseling tussen UHT en publieke schuldeisers.

Communicatie

Een communicatieplan voor ex-partners is in ontwikkeling

Politiek/bestuurlijke context

Ex-partners wachten al geruime tijd op een regeling. Het lid Van Raan (PvdD) heeft hier in eerder debatten expliciet aandacht voor gevraagd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A/11-09-2022
bespreking

13/9 8.00

TER BESLISSING
Aan de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota zelfmelders ex-partners

Datum
7 september 2022

Notanummer
2022-0000223347

Bijlagen
geen

Aanleiding

In de MR van 15 juli jl. is akkoord gegeven op de definitie van de ex-partner en de hoofdcomponenten van de ex-partnerregeling. Op 1 juli jl. bent u daarnaast akkoord gegaan met verschillende beslispunten die betrekking hebben op de verdere uitwerking van de regeling (bijlage 1).

Zoals in de nota van 31 augustus 2022 aangekondigd betreft een ander nog openstaand punt de omgang met ex-partners van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld. Deze beleidskeuze wordt hierbij aan u voorgelegd.

Besispunt

Omgang gedupeerde ex-partners van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld:

Aan u worden twee opties voorgelegd:

1. ex-partnerregeling openstellen voor alle ex-partners van KOT-aanvragers die als gedupeerden zouden zijn toegelaten, maar waarvan de toetsing achterwege is gebleven doordat deze groep zich niet heeft gemeld om welke reden dan ook, of;
2. ex-partnerregeling enkel openstellen voor ex-partners van KOT-aanvragers die als gedupeerden zouden zijn toegelaten, maar waarvan de toetsing achterwege is gebleven doordat deze groep zich niet heeft gemeld vanwege overlijden.

akkoord met optie 2
13-09-2022

Advies

- Alles overziend wordt geadviseerd te besluiten voor optie 2
- Hoewel er mitigerende maatregelen worden voorgesteld, valt volgens UHT niet uit te sluiten dat met optie 1 een flinke wachttijd wordt gecreëerd op de eerste toets. Daar tegenover staat dat optie 2 juridisch en vanuit uitlegbaarheid naar individuele ex-partners lastig is.
- Op 7 september heeft de stuurgroep hersteloperatie KOT gesproken over het advies. De stuurgroep heeft geen duidelijke voorkeur voor één van beide opties. Sommige leden hechten waarde aan de uitlegbaarheid en kiezen voor optie 2 terwijl anderen voor optie 1 kiezen omdat zij waarde hechten aan rechtvaardigheid/juridische grondslag.
- Hieronder volgt een toelichting op beide opties waarin de effecten en consequenties per optie benoemd zijn.

Kern

Bij de uitvoering van de ex-partnerregeling zijn enkele verschillende groepen te identificeren die ofwel ambtshalve ofwel via een aanvraagprocedure in aanmerking voor de regeling zullen komen:

1. De uitvoering van de ex-partnerregeling start met het ambtshalve benaderen van ex-toeslagpartners die voldoen aan de definitie van de ex-partnerregeling en via data-analyse bekend zijn bij UHT. Zij kunnen zich vervolgens aanmelden voor de regeling bij UHT.
2. Daarnaast bestaat er een groep ex-partners die UHT door gebrek aan data niet ambtshalve kan vinden, maar waarvan KOT aanvragers wel gedupeerd zijn. Deze groep kan zich melden bij UHT en wordt in behandeling genomen.
3. Tot slot bestaat er een groep ex-partners die UHT niet in beeld heeft omdat dit ex-partners betreft van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld (vanwege overlijden of een andere reden) – de zogeheten zelfmelders.

Voor deze laatste groep zou een eerste toets op de KOT-aanvrager moeten worden gedaan om vast te stellen of deze melder in aanmerking komt voor de ex-partnerregeling. Omdat er een aanzienlijke groep KOT-ouders (circa 2.300) bestaat die zich niet heeft gemeld voor herstel maar van wie zeer sterke vermoedens bestaan dat deze mensen KOT-gedupeerden zouden zijn als ze zich wel gemeld zouden hebben, weten we dat er een groep gedupeerde ex-partners bestaat van wie KOT-aanvragers zich niet hebben gemeld én dat deze groep substantieel is. UHT heeft momenteel acties ingezet om deze groep KOT aanvragers zich te laten melden.

De vraag die voorligt is of de ex-partnerregeling moet worden opengesteld voor (een deel van) deze derde groep. Het dilemma dat hier speelt is enerzijds het **rechtvaardigheidsargument** wat pleit voor het toegang verlenen tot de regeling voor alle gedupeerde ex-partners, en anderzijds **het uitvoeringsrisico** dat kleeft aan een bredere openstelling van de regeling waarbij er een risico bestaat dat grote aantallen mogelijke gedupeerden zich aanmelden die niet onder de regeling blijken te vallen. Dit is voor hen vervelend, omdat zij wellicht hoop hadden gevestigd op een compensatie en voor de organisatie belastend door het vele extra werk. We leggen u twee opties voor met betrekking tot de omgang met gedupeerde ex-partners van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld:

NB. Het is belangrijk om hierbij twee zaken te onderscheiden:

1. Mogelijkheid tot indienen aanvraag: op grond van de Awb moet het te allen tijde mogelijk zijn om een aanvraag in te dienen voor een regeling. Een loket waar zelfmelders zich kunnen melden moet dus geopend worden, en deze aanmeldingen moeten in behandeling worden genomen.
2. Aanspraak op de regeling: Hoe deze aanmeldingen moeten worden behandeld is afhankelijk van de beantwoording van de beleidskeuze welke groepen ex-partners toegang wordt verleend tot de regeling.

Optie 1: Ex-partnerregeling openstellen voor gedupeerde ex-partners van gedupeerde KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld om welke reden dan ook

Er zijn twee belangrijke redenen om de ex-partnerregeling open te stellen voor alle ex-partners van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld:

1. De ex-partnerregeling is er expliciet op gericht om ex-partners zelfstandig herstel te bieden. Het gaat tegen de bedoeling en strekking van de ex-partnerregeling in om herstel afhankelijk te laten zijn van het handelen van de KOT-aanvrager. Het is moeilijk uitlegbaar dat onderscheid wordt gemaakt

hoe groot is de groep?

binnen de groep ex-partners op basis van het handelen van de voormalig partner, met wie de ex-partner geen (rechts)relatie meer heeft. Het doel van de ex-partnerregeling is gedupeerde ex-partners herstel te bieden. We weten dat er een substantiële groep gedupeerde ex-partners is waarvan de voormalig partner zich niet heeft gemeld. We weten dat er binnen de groep ex-partners mensen zijn die de KOT-problematiek aan den lijve hebben ondervonden en de (financiële) gevolgen ervan (nog steeds) met zich mee dragen. Toegang tot de ex-partnerregeling, met de forfaitaire vergoeding, de schuldenaanpak en de aanvullende schaderegeling, is voor deze ex-partners van grote betekenis. Deze optie draagt zorg dat alle gedupeerde ex-partners herstel wordt geboden.

NB. Optie 1 is niet consistent met de Kindregeling, waar gekozen is om de regeling uitsluitend open te stellen voor kinderen waarvan de gedupeerde ouders zijn overleden. De situatie van en regeling voor ex-partners verschilt echter ook van de situatie van en regeling voor kinderen:

- Ex-partners moesten samen met de aanvrager de onterechte terugvorderingen betalen, waardoor mogelijk geldproblemen en schulden ontstonden. Het is niet evident dat de KOT-aanvrager een groter deel van de schuld of problematiek op zich nam. In het geval de ex-partner de volledige financiële terugbetaling op zich nam voelt de KOT-aanvrager zich nu mogelijk niet genoodzaakt zich te melden, terwijl de ex-partner zich in een schrijnende situatie bevindt.
- Waar het bij kinderen enkel om het wel of niet ontvangen van een financiële tegemoetkoming gaat, gaat het bij ex-partners ook om toegang tot de schuldenaanpak en de aanvullende schaderegeling. Door een groep ex-partners hier geen toegang tot te geven, ontstaan er mogelijk schrijnende situaties.
- De verwachting is dat gemiddeld genomen een KOT-aanvrager en diens kind meer contact hebben dan een KOT-aanvrager en diens ex-partner. Dit kan het voor een ex-partner moeilijker maken om de KOT-aanvrager te bewegen tot zich aanmelden dan voor een kind van de KOT-aanvrager. Juridisch is er ook een onderscheid: ouder en kind staan in een familierechtelijke betrekking, terwijl tussen ex-partners geen rechtsrelatie (meer) bestaat.

Risico's en mitigerende maatregelen

Het risico bij optie 1 is dat er een aanzuigende werking ontstaat waarbij er een grote toestroom ontstaat van zelfmelders die geen recht blijken te hebben op de regeling en dat er vervolgens voor elke zelfmelder een eerste toets moet worden uitgevoerd om te bepalen of een voormalig partner gedupeerd is. Dit kan leiden tot hogere uitvoeringskosten, vertraging van de hersteloperatie als geheel en een disproportionele inbreuk op de privacy van de voormalig partner.

UHT wil het risico dat optie 1 kan leiden tot veel aanmeldingen niet onderschatten. UHT meent daarom dat er effectieve mitigerende maatregelen nodig zijn die, waar mogelijk, vastgelegd worden in de regelgeving. UHT adviseert de volgende maatregelen met de opmerking dat deze maatregelen een mitigerende werking hebben maar dat deze **geen garantie** bieden het beschreven risico weg te nemen. (uitgebreide toelichting in de bijlage)

- a. Voorkomen van een aanzuigende werking door geen voordelen te verbinden aan aanmelding.

- b. Aanmelden met onderbouwing via een aanmeldformulier digitaal of per post
- c. Aanmeldingen categoriseren via datatoets
- d. In beginsel uitgaan van eerste toets, niet IB.
- e. Behandelen zelfmelders starten op 1 januari 2024

In de stuurgroep is daarnaast geadviseerd om in de communicatie erop te wijzen dat ex-partners hun voormalig toeslagpartner (de aanvrager) ertoe zouden moeten bewegen een aanvraag in te dienen.

In de raming van het aantal ex-partners is uitgegaan van het compenseren van alle gedupeerde ex-partners en er is financiële dekking voor deze optie. Er zijn echter geen scenario's opgesteld die rekening houden met een fors hogere instroom en de daarbij horende uitvoeringstechnische en financiële consequenties.

Optie 2: Ex-partnerregeling enkel openstellen voor gedupeerde ex-partners van gedupeerde KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld vanwege overlijden. Het kiezen voor deze optie vermindert het risico op een grote instroom van zelfmelders waar een eerste toets voor gedaan moet worden om te kijken of de voormalig partner van de zelfmelder gedupeerd is, aangezien afwijzing voor een deel van de groep zelfmelders in dit geval kan plaatsvinden na de vaststelling dat de voormalig partner niet bekend is als gedupeerde bij UHT en niet is overleden.

Dit heeft de volgende voordelen:

- 1) Duidelijk criteria aan de voorkant voorkomt mogelijk oneigenlijke aanmeldingen;
- 2) De zelfmelders krijgen snel duidelijkheid over de uitkomst van de procedure ;
- 3) Het aantal dossiers van KOT-aanvragers dat bekeken dient te worden is kleiner, ook vanuit privacy heeft dit een voordeel.
- 4) Er is beperkte interferentie met de capaciteit die benodigd is voor de eerste toets en IB van de KOT-aanvragers;
- 5) Er is een beperkter uitvoeringsapparaat nodig om de regeling uit te voeren.

Bij deze optie worden niet alle gedupeerde ex-partners gecompenseerd.

Risico's en mitigerende maatregelen

- De uitvoeringsrisico's worden beperkt omdat het beoordelen van de aanvragen eenvoudiger is en ook het aantal aanmeldingen naar verwachting lager zal zijn.
- Een beperktere openstelling van de ex-partnerregeling heeft tot gevolg dat ex-partners waarbij de gedupeerde voormalig partner zich om andere reden dan overlijden niet vóór 1 januari 2024 heeft aangemeld geen compensatie, **geen schuldenaankpak en ondersteuning** wordt geboden. Voor deze groep ex-partners geldt echter nog steeds dat het merendeel de KOT-problematiek aan den lijve heeft ondervonden, zich vaak ingespannen heeft om uit de problematiek te raken, en vaak heeft meebetaald aan het terugbetalen van de terugvorderingen. Oftewel, deze groep is niet minder gedupeerd dan ex-partners van gedupeerde KOT-aanvragers die zich wel tijdig hebben aangemeld en ex-partners van overleden gedupeerde KOT-aanvragers. Deze groepen worden bij deze optie echter wel **anders behandeld.** Dit onderscheid is lastig uit te leggen en kan leiden tot willekeur. Omdat de

bestuursrechtelijke weg wordt afgesloten, staat voor ex-partners van gedupeerde voormalig partners die zich om andere reden dan overlijden niet hebben aangemeld enkel de weg naar de civiele rechter als restrechter open. Omdat in een civielrechtelijke procedure grotere drempels gelden dan in een bestuursrechtelijke procedure bestaat het risico dat er niet voor al deze ex-partners een effectief rechtsmiddel is.¹ Ook de hardheidclausule van artikel 9.1 van het wetsvoorstel kan geen soelaas bieden omdat het een voorziene situatie betreft.

- De financiële risico's voor dit scenario zijn beperkt aangezien het risico op een (mogelijk) grote toestroom van zelfmelders met evident geen recht op de ex-partnerregeling wordt ingeperkt en hierdoor het risico op fors hogere uitvoeringskosten wordt verkleind.

De genoemde mitigerende maatregelen bij optie 1 zullen ook worden genomen indien er voor optie 2 wordt gekozen.

Communicatie

Bij elke keuze zal aandacht moeten zijn voor een helder communicatie. Op dit moment wordt gewerkt aan een gezamenlijke communicatiestrategie voor ex-partners.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ In het civiele schadevergoedingsrecht ligt de bewijslast hoger. Ex-partners kunnen in bewijsproblemen komen omdat zij niet altijd op medewerking kunnen rekenen van hun ex-partner, zeker niet als die ex-partner zelf niets meer met de Belastingdienst te maken wil hebben.

Bijlage

Mitigerende maatregelen bij optie 1 en 2.

a) Het voorkomen van een aanzuigende werking

Het voorstel is om te voorkomen dat er stimulansen ontstaan voor oneigenlijke aanmelding. Bij de KOT-aanvragersregeling leidde zelfmelding tot onder andere een pauzering van schulden en toegang tot de noodvoorziening, waardoor een aanzuigende werking is ontstaan. Bij de ex-partnerregeling is het voorstel om geen voordelen te verbinden aan de aanmelding voordat er in ieder geval een eerste categorisering/toetsing heeft plaatsgevonden.

b) Aanmelden met onderbouwing via een aanmeldformulier digitaal of per post

Op grond van de Awb is de aanvrager verplicht om gegevens te verstrekken die voor de beslissing nodig zijn en waar de aanvrager redelijkerwijs over kan beschikken. Het bestuursorgaan is bevoegd om voor het indienen van de aanvraag en het verstrekken van gegevens een formulier vast te stellen.

UHT stelt voor om bij aanmeldingen de zelfmelder bepaalde gegevens en eventuele bewijsstukken te laten verstrekken, waarbij wordt gedacht aan minimaal:

- Van wie toeslagpartner
- De periode van het toeslagpartnerschap
- De start van de terugvorderingen
- Voor welk(e) kind(eren) de KOT was aangevraagd

Indien de aanvraag niet compleet is omdat niet alle benodigde gegevens zijn verstrekt en de aanvraag na herstelverzuim niet is aangevuld dan kan deze aanvraag niet in behandeling worden genomen (artikel 4:5 Awb).

Aanmelden zal alleen mogelijk zijn via een aanmeldformulier dat digitaal of per post kan worden ingediend. Dit formulier wordt gecombineerd met een zogenaamde 'beslisboom'.

Hiermee worden de volgende effecten beoogd:

- o Door het aanmeldformulier wordt op gestructureerde wijze informatie ontvangen die nodig is voor het vervolgproces waardoor dit proces efficiënter kan verlopen;
- o Door het aanmeldformulier en de beantwoording van de vragen in de beslisboom wordt de aanmelder inzicht verschaft: door de verzamelde gegevens en het beantwoorden van de vragen in de beslisboom kan de aanmelder zelf inzien of hij wel of niet mogelijk een gedupeerde is. Een aanvrager kan zich dan altijd nog melden maar geeft de aanvrager wel aan de voorkant duidelijkheid of hij/zij mogelijk rechthebbend is. Mogelijk voorkomt dit aanmeldingen van aanvragers die evident geen recht hebben;
- o Het digitaal of per post aanmelden ontlast het Serviceteam.

c) Aanmeldingen categoriseren via datatoets

Aan de achterkant van de aanmeldingen wordt een zogenaamde 'datatoets' ingericht. Met behulp van de datatoets worden de aanmeldingen in 'bakjes' geplaatst op basis van besluitvorming die genomen wordt over welke situatie wel en niet in behandeling wordt genomen, en in welke volgorde. Deze datatoets bestaat in ieder geval uit het bepalen of de zelfmelder i) als KOT gedupeerde bekend is, ii) of de aangegeven partner als KOT-gedupeerde bekend is, en iii) of

de aangegeven partner mogelijk als KOT-geduceerde kan worden aangemerkt, waarvoor enkele basisvragen zoals 'is er KOT ontvangen' en 'is er KOT teruggevorderd' als onderscheidend criterium zullen gelden.

Dit heeft het volgende effect:

- Het aantal te toetsen aanmeldingen neemt naar verwachting af;
- Mensen die zich aanmelden hebben snel duidelijkheid over hun situatie.

Aanmeldingen die vanuit de datatoets niet als rechthebbend worden beschouwd, worden afgewezen.

d) In beginsel eerste toets

UHT stelt voor om de toets op geduceerdheid van de KOT-aanvrager in beginsel te beperken tot een eerste toets (die een zekerheidsmarge van 95% geeft) en niet een integrale beoordeling uit te voeren. Met het hanteren van de eerste toets als uitgangspunt voor beoordeling kan UHT de aanvragen van ex-partners snel afhandelen. Alleen als UHT twijfelt over geduceerdheid zal UHT een nader (handmatig) onderzoek doen; door de mogelijkheid tot nader onderzoek is de verwachting dat deze aanpak niet zal leiden tot een hoog aantal vals positieven. Door de aanvragen in beginsel op basis van de eerste toets te beoordelen wordt het uitvoeringsrisico enorm ingeperkt.

e) Behandelen zelfmelders starten op 1 januari 2024

Het voorstel is om te starten met het afhandelen van aanvragen van ex-partners van KOT-aanvragers die zich niet hebben gemeld per 1 januari 2024 in plaats van bij inwerkingtreding van de wet (beoogde datum 1 juli 2023), om een grote piekbelasting te voorkomen. Daarnaast valt deze datum ook samen met de sluitingsdatum van het loket voor de KOT-aanvragersregeling. Het kiezen voor deze optie zal daarom naar verwachting niet leiden tot een vertraging in het uitvoeren van eerste toetsen voor KOT-aanvragers. Wel geldt dat de benodigde capaciteit voor de zelfmelders niet op een andere plek binnen UHT kan worden ingezet (bv. IB).

At 21-09-2022
bespreken

23/9 11.15

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Voorstel overleden gedupeerden

Datum
19 september 2022

Notanummer
2022-0000232597

Bijlagen
geen

Aanleiding

UHT loopt in de praktijk aan tegen situaties waarin een ouder die – bij leven – in aanmerking zou zijn gekomen voor (één van) de bestaande herstelregelingen, is overleden. Omdat de herstelbepalingen in de AWIR, de beleidsbesluiten en het wetsvoorstel Hersteloperatie Toeslagen geen of onvoldoende houvast bieden is de Landsadvocaat om advies gevraagd over hoe om te gaan met deze thematiek. In deze nota wordt u op hoofdlijnen geïnformeerd over een mogelijke oplossing. Ook wordt u gevraagd goedkeuring te geven aan het verder uitwerken van een oplossing voor dit vraagstuk.

Beslispunten

Stemt u in met het nader uitwerken van een oplossing langs de volgende lijnen?

1. Als een overleden gedupeerde een beschikking heeft ontvangen van UHT kunnen erfgenamen het bedrag of de vordering die voortvloeit uit de afgegeven beschikking opeisen onder het erfrecht. Erfgenamen van overleden gedupeerden die geen beschikking hebben ontvangen kunnen geen aanspraak (meer) maken op de herstelregelingen;
2. Dit is een onbevredigende situatie, waarvoor een mogelijke oplossing nader onderzocht kan worden. De denkrichting is een uitbreiding van de personele werkingssfeer van de regelingen, bij voorkeur naar de leden van het gezin van de overleden gedupeerden, zodat zij aanspraak kunnen maken op de financiële herstelregelingen, met inachtneming van samenloop met de regelingen waar ze zelf af recht op hebben (ex-partnerregeling/kindregeling);
3. Stemt u in met deze richting en gaat u ermee akkoord om nader te onderzoeken of deze richting (juridische) houdbaar, haalbaar en uitvoerbaar is?

Kernpunten

Stand van zaken uitvoeringspraktijk

- Op dit moment zijn er bij UHT en SBN 149¹ situaties bekend waarin de gedupeerde ouder voor of tijdens het herstelproces bij UHT is komen te overlijden. De besluitvorming hieromtrent worden in beginsel aangehouden omdat er onduidelijkheid bestaat over de (on)mogelijkheden binnen de huidige regelgeving.

¹ Een eerste scan laat zien dat er ongeveer 238 overleden kinderen zijn die mogelijk in aanmerking zouden zijn gekomen voor de kindregeling, 112 ex-partners voor wat betreft de ex-partnerregeling en 974 personen de HZK-regeling.

23/09/2022
voor
KOT
a en b
voor
overige
re gelinge
nader
advies
(ambtshalve
toelating)

- Inmiddels neemt het aantal ingebrekestellingen van nabestaanden steeds meer toe om UHT te dwingen tot een beslissing. Ook de Nationale ombudsman heeft meermaals aandacht gevraagd voor een casus omdat de echtgenoot van een overleden gedupeerde zich bij hem heeft gemeld.
- Voorgaande signalen hebben ertoe geleid dat we de (on)mogelijkheden binnen de hersteloperatie verder hebben onderzocht. Afgezet tegen het totaal aantal herstel aanvragen dat UHT heeft ontvangen (nu 65.000) gaat het om een klein aantal casussen.
- NB: het advies en deze nota richten zich specifiek op de herstelregelingen voor KOT-ouders. Vergelijkbare problematiek kan echter ook bij toekomstige herstelregelingen spelen. In het bijzonder is bij overleden kinderen de beleidsintentie al uitgesproken om vergoeding te verstrekken.

Inhoud advies Landsadvocaat

- Aan de Landsadvocaat is de vraag voorgelegd of, en zo ja, onder welke voorwaarden, onder het bestaande recht² herstel aanspraken -en rechten overgaan op de nabestaanden.
- Het antwoord op deze vraag is afhankelijk van waar de ouder zich in het proces bij UHT bevond op het moment van overlijden. Er zijn grofweg drie categorieën:
 - Een ouder is overleden nadat een beschikking is afgegeven, maar voordat compensatie is uitbetaald;
 - Een ouder is overleden nadat deze een aanvraag heeft ingediend, maar voordat UHT hier (positief) op heeft beschikt.
 - Een ouder is overleden voordat deze een aanvraag voor herstel heeft ingediend.
- Alleen voor categorie a geldt dat het wettelijke erfrecht van toepassing is. Erfgenamen kunnen het bedrag of de vordering die voortvloeit uit de afgegeven beschikking opeisen onder het erfrecht.
- Het voorgaande betekent ook dat onder categorie b en c nabestaanden/erfgenamen geen aanspraak kunnen maken op enige herstelregeling in naam van de overleden gedupeerde. Categorieën b en c betreffen het overgrote meerderheid van de situaties waar de praktijk tegenaan loopt (in totaal 128 ouders).

Erstelijks-partner

hee is dat bij andere regelingen geregeld? ook bij andere ministeries

Wat is het probleem

- Zoals hierboven beschreven komt het voor dat gedupeerde ouders overlijden voor of tijdens het herstelproces en kunnen daarbij drie categorieën worden onderscheiden. In categorie a is het erfrecht toepasselijk en valt de aanspraak in de boedel, op basis van de beschikking. In de categorieën b en c kan dat niet.
- Hierdoor ontstaat een moeilijk te rechtvaardigen onderscheid tussen de situatie dat er wel al een beschikking is afgegeven (categorie a) en dat die er nog niet is (categorie b en c). Dit knelt vooral als ouders door lange wachttijden geen beschikking ontvangen en mogelijk in de tussentijd komen te overlijden.
- Uitgangspunt van de verschillende regelingen is dat er herstel binnen het gezin plaatsvindt. Dat herstel blijft uit en het nadeel daarvan wordt doorgeschoven naar de erfgenamen – aangenomen dat de nalatenschap wordt aanvaard – wanneer die geen beroep op de regelingen zouden kunnen doen.
- De hersteloperatie heeft een breed scala aan regelingen om gedupeerde ouders en hun gezinnen te ondersteunen. Zo kan recht worden gedaan aan deze ouders en krijgen zij erkenning en ondersteuning om hun leven weer op

² Specifiek: het wettelijke erfrecht conform Boek 4 BW, het algemene bestuursrecht en de herstelregelingen kinderopvangtoeslag.

de rit te krijgen. De ondersteuning is ruimhartig en op het gezin gericht. Vanuit deze uitgangspunten is het wenselijk om een oplossing te bieden als een gedupeerde tijdens het herstelproces is overleden.

Voorstel aanpassing personele werkingssfeer

- Om erfgenamen van overleden gedupeerden te ondersteunen stellen we voor om de personele werkingssfeer van de regelingen aan te passen zodat een aangewezen groep nabestaanden een beroep op de herstelregelingen kunnen doen.
- De volgende vraag die dan beantwoord moet worden is naar wie de personele werkingssfeer moet worden uitgebreid. De voorkeur gaat uit naar de leden van het gezin. Dit sluit aan bij het principe dat de hersteloperatie is gericht op de mensen die geraakt zijn. Dat is vooral het gezin, dat net als de gedupeerde heeft geleden onder de problemen. Dit sluit aan bij de insteek van de hersteloperatie.
- De (juridische) houdbaarheid, haalbaarheid en uitvoerbaarheid van deze oplossing moet nog in kaart worden gebracht en worden afgestemd met betrokken partijen (o.a. UHT en Juridische Zaken).

Voor welke herstelregelingen willen we een oplossing?

- Voor alle regelingen in de hersteloperatie geldt dat de betrokken gedupeerde kan zijn overleden. Het lijkt daarom gerechtvaardigd om een oplossing te bieden voor alle herstelregelingen.

KOT	<ul style="list-style-type: none"> • Catshuisregeling, compensatieregeling, OGS-tegemoetkoming • Aanvullende compensatie wegens werkelijke materiële en immateriële schade Publieke en private schuldenaanpak: <ul style="list-style-type: none"> • kwijtschelding, overname en compensatie voor afgeloste schulden Brede ondersteuning Ondersteuning aan ouders in het buitenland
Kindregeling	Financieel (2.000 tot 10.000 euro) Brede ondersteuning
Ex-partnerregeling	Financieel (10.000 euro) Aanvullende schaderegeling Schuldenregeling Brede ondersteuning
HZK	Financieel (30 of 130%)

ambtsheleer
 ↓
Wat is dan het verschil met aanvraag

Budgettaire gevolgen

De toekenning van de herstelregelingen aan erfgenamen van overleden gedupeerden kan binnen de huidige begroting worden opgevangen. Dit betreft geen verhoging van de uitgaven, aangezien gedupeerden hier recht op hebben bij niet overlijden. Het recht gaat over op de erfgenamen / de leden van het gezin.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A/22-09-2022
bespreken

23/9 10.45

HEDEN

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota definitie ex-partners

Datum

20 september 2022

Notanummer

2022-0000227925

Bijlagen

geen

Aanleiding

Bij het schrijven van de wettekst voor de ex-partnerregeling is over een tweetal aspecten van de definitie van de ex-partner twijfel gerezen over de precieze beoogde richting. In deze nota worden voorstellen gedaan hoe hiermee omgegaan kan worden.

Beslispunten

Gaat u akkoord met de wijziging van de definitie van ex-partner op de volgende punten:

1. (Openstaande) terugvordering wijzigen in beschikking waarmee de KOT-aanvrager gedupeerd is.
2. Tijdsbepaling. Voorgesteld wordt om toe te voegen dat de ex-partner partner dient te zijn geweest van de KOT-aanvrager ten tijde van dagtekening van de beschikking waarmee de KOT-aanvrager is gedupeerd en dat nog ten minste één jaar bleef.

Kernpunten

In de conceptdefinitie van ex-partner is als voorwaarde opgenomen dat de ex-partner toeslagpartner was van de gedupeerde aanvrager gedurende ten minste één jaar na de terugvordering of in geval een eigen kind op de aanvraag stond de ex-partner de toeslagpartner was in het jaar waar op de onterechte terugvordering zag. Dit heeft tot gevolg dat geen sprake kan zijn van herstel voor de ex-partner als institutionele vooringenomenheid niet heeft geleid tot een terugvordering, maar enkel tot het niet toekennen van KOT of het stopzetten van de voorschotten van KOT. Daarnaast is helderheid wenselijk over wanneer de periode van minimaal 1 jaar partnerschap aanvangt.

In deze nota wordt derhalve een nadere precisering van de definitie van ex-partner voorgesteld. Geadviseerd wordt om te verduidelijken dat de ex-partner toeslagpartner moet zijn geweest op het moment van de dagtekening van de beschikking waarmee de aanvrager gedupeerd werd en dat nog ten minste één jaar bleef of in geval van een eigen kind op de aanvraag dat de ex-partner toeslagpartner was in het toeslagjaar waarop de beschikking waarmee de KOT-aanvrager gedupeerd is, betrekking heeft. De verwachting is dat het advies past binnen de financiële kaders zoals deze zijn berekend voor de regeling. Beslissingen zijn onder voorbehoud van een uitvoeringstoets.

afhand.
wel soeet
hishen
near
uitvoering
toets
A/23/05/2022

Toelichting

Eerder is besloten om de volgende definitie van ex-partner te hanteren:

"Ex-partner was toeslagpartner van de gedupeerde aanvrager die het recht heeft op een van de herstelregelingen (op grond van de regelingen van de artikelen 49 (hardheidsregeling), 49b (compensatieregeling) en 49c (O/GS-tegemoetkomingsregeling) 1, en die:

- In geval van recht op hardheidsregeling (49) of compensatieregeling (49b): Minstens 1 jaar lang na de eerste terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld toeslagpartner was;
OF
- In geval van recht op OG/S-tegemoetkomingsregeling (49c): Minstens 1 jaar lang na de weigering van de betalingsregeling;
OF
- Toeslagpartner was in het jaar waarop de terugvordering waarop recht van een dergelijke compensatie of tegemoetkoming van de aanvrager is vastgesteld ziet, en het eigen kind op de kinderopvangtoeslaaanvraag staat genoteerd."

De huidige concept definitie kent twee onduidelijkheden in de uitvoering: 1. Hoe de criteria toe te passen als er geen sprake is geweest van een terugvordering bij de KOT-aanvrager? en 2. Mag de ex-partner ook op enig moment ná de terugvordering de partner van de KOT-aanvrager zijn geworden?

Wat betreft de tweede vraag is relevant dat in een nota aan de MCTH in oktober 2021 het volgende is aangegeven: "*Op enig moment op of na het moment van terugvordering, mits het partnerschap minimaal een jaar heeft geduurd. Het partnerschap kan dan dus ook op enig moment na de terugvordering zijn gestart. Er moet in ieder geval een terugvordering open hebben gestaan tijdens het samen zijn.*" Deze toelichting is in latere teksten niet meer expliciet teruggekomen.

Beslispunt 1: (Openstaande) terugvordering wijzigen in beschikking waarmee de KOT-aanvrager gedupeerd is

In de huidige KOT-regeling is er herstel voor (gedupeerde) KOT-aanvragers waar sprake is geweest van institutionele vooringenomenheid, hardheid of het weigeren van een persoonlijke betalingsregeling of buitengerechtelijke schuldregeling als gevolg van een onterechte O/GS-kwalificatie. In het geval van institutionele vooringenomenheid is er niet altijd sprake van een (openstaande) terugvordering. Ook werd de bevoorschotting van de kinderopvangtoeslag gestopt of werd de kinderopvangtoeslag niet toegekend, waardoor ouders geen kinderopvang (meer) konden afnemen.

Advies

Op basis van de huidige definitie wordt deze groep van ex-partners uitgesloten van herstel. Dat is niet in lijn met de bedoeling van de regeling. Bedoeld is om gedupeerdheid van de aanvrager als uitgangspunt te nemen. Daarom wordt voorgesteld de voorwaarde van de (openstaande) terugvordering te laten vervallen en te spreken van een beschikking waarmee de aanvrager is gedupeerd.

¹ In het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen betreft dit artikel 2.1 en 2.6.

Bij hardheid is naast een terugvorderingsbeschikking ook altijd een beschikking tot het verminderen van de KOT genomen. Om wetstechnische reden is het wenselijk om ook bij hardheid daarom niet uit te gaan van een terugvordering maar van een beschikking waarmee de KOT-aanvrager gedupeerd is.

Uitvoeringsconsequenties:

UHT onderschrijft het belang van het herstel bij vooringenomen handelen, maar voorziet extra complexiteit voor de uitvoering. Om te bepalen wie de ex-partners zijn heeft UHT een startmoment nodig van de gedupeerdheid van de aanvrager. In het geval van een terugvordering is dit de dagtekening van de beschikking. Het is mogelijk dat voor de beschreven groep een concrete beschikking ontbreekt, waardoor er mogelijk geen evident startmoment is van waaruit de ex-partner vastgesteld kan worden. UHT zal moeten onderzoeken wat de precieze consequenties zijn. Deze worden meegenomen in de uitvoeringstoets waarin de impact op de populatie en organisatie wordt bepaald. De uitvoerbaarheid van de regeling onder deze nieuwe definitie is onder uitdrukkelijk voorbehoud van de uitvoeringstoets.

11 21

Beslispunt 2: Tijdsbepaling toevoegen

De eis dat de ex-partner partner was gedurende ten minste één jaar na de terugvordering is voor verscheidene uitleg vatbaar gebleken.

Als uitgegaan wordt van de toelichting in de nota aan de MCTH van oktober 2021 dan kan het partnerschap ook na de terugvordering zijn ontstaan mits tijdens het partnerschap een terugvordering heeft opengestaan. Deze uitleg heeft tot gevolg dat wanneer een terugvordering niet is betaald in het geval waarbij partnerschap is aangegaan na de terugvordering, de ex-partner € 10.000 ontvangt. Maar als de KOT-aanvrager de terugvordering vóór de start van het partnerschap heeft weten af te lossen, dan krijgt de ex-partner geen herstel. Dit terwijl de wijze van financiering van de terugvordering tot grote financiële problemen tijdens het partnerschap kan hebben geleid. De eis van een *openstaande terugvordering* in combinatie met het *ontbreken* van de eis dat de ex-partner op het moment van de terugvordering partner was, kan dan ook leiden tot moeilijk uitlegbaar beleid.

Advies

Voorgesteld wordt daarom toe te voegen dat de ex-partner toeslagpartner dient te zijn geweest ten tijde van dagtekening van de beschikking waarmee de aanvrager is gedupeerd. Het voorstel stelt daarmee in aanvulling op beslispunt 1 een nadere afbakening voor. Deze afbakening heeft dan ook expliciet tot gevolg dat ex-partners die pas ná de terugvordering en andere beschikkingen van KOT² partner werden van KOT-aanvragers, niet meer onder de ex-partnerregeling vallen. Het risico is hierbij dat ex-partners die financiële consequenties hebben ondervonden, buiten de regeling vallen. Betoogd kan worden dat het risico op overcompensatie reëler is wanneer een dergelijke afbakening niet wordt ingevoerd.

Uitvoeringsconsequenties:

- Zoals beschreven heeft UHT een startmoment van de gedupeerdheid van de aanvrager nodig om vast te stellen wie de ex-partners zijn. Voor de aanvrager waar een terugvordering heeft plaatsgevonden kan UHT

² Beschikkingen tot het niet toekennen van KOT of het beëindigen van de voorschotverlening van KOT.

beoordelen wie de toeslagpartner was van een toelag aanvrager. Van deze toeslagpartner wordt gekeken of deze toeslagpartner was tijdens het verkrijgen van de terugvorderingsbeschikking, o.b.v. de dagtekening, en één jaar na de beschikking nog toeslagpartner was en daarmee dus onder de definitie valt. Het bepalen van de ex-partner populatie aan de hand van de terugvorderingsbeschikking en de dan aanwezige toeslagpartner is conform de huidige analyse van de doelgroep.

- Voor de groep gedupeerde aanvragers waar geen terugvordering heeft plaatsgevonden geldt, zoals aangegeven bij beslispunt 1, dat nader bepaald moet worden wat de uitvoeringsconsequenties zijn.

Alternatieve optie

Een alternatief voor de in deze nota opgenomen adviezen is om enkel niet meer te spreken van een terugvordering, maar van de beschikking waarmee de aanvrager is gedupeerd. Hiermee zou dan de in beslispunt 2 genoemde tijdsbepaling niet worden opgenomen als voorwaarde.

Dit zou de doelgroep van de ex-partnerregeling uitbreiden naar een grotere groep ex-partners die geen hinder hebben ondervonden van de problemen rondom de KOT en daarmee tot overcompensatie. Daarnaast zal dit alternatief tijdrovender zijn voor UHT.

Budgettaire gevolgen

De voorgestelde aanpassing van de definitie van ex-partners heeft een beperkende invloed op het aantal ex-partners dat in aanmerking komt voor de herstelregeling ex-partners. Deze aanpassing leidt derhalve niet tot additionele uitgaven, waardoor de aanpassing binnen de huidige financiële kaders past.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A 00-10-2022
herstel

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Programma DG
Herstelbeleid**

Persoonsgegevens

nota

Opzet onderzoek ex-partners

Datum

28 september 2022

Notanummer

2022-0000231012

Bijlagen

geen

Aanleiding

Met het aanvullende wetsvoorstel bij de Wet Hersteloperatie Toeslagen wordt de ex-partnerregeling toegevoegd. Beoogde inwerkingtreding hiervan is 1 juli 2023. Anders dan bij de ouders is er nog geen onderzoek gedaan naar de behoeften van deze groep. Met het oog op een goede uitvoering is de wens om ook met deze groep in contact te treden en een onderzoek uit te voeren.

Kernpunten

- In deze nota wordt u geïnformeerd over een voorgenomen onderzoek onder ex-partners. In tegenstelling tot andere specifieke groepen, heeft er nog geen onderzoek plaatsgevonden met dit specifieke doelgroep.¹
- Parallel aan het wetgevingstraject is het voornemen om ook met hen in gesprek te gaan en met name meer inzicht te krijgen in de 'hoe' vragen om zo beter aan te sluiten op behoeften en wensen, maar ook een integrale communicatiestrategie te ontwikkelen.
- Belangrijk hierbij is om aan te geven dat het parallel aan het wetgevingstraject loopt en dat er dan ook duidelijke afspraken gemaakt zullen worden met het meedenkgroep over mogelijke verwachtingen over de regeling.
- Het onderzoek zal onder regie van DG Herstel worden uitgevoerd in samenwerking met UHT.
- In de bijlage wordt het onderzoek nader uiteengezet.

Toelichting

Op 22 augustus jongstleden heeft er een integrale inzichtensessie plaatsgevonden met UHT, DG Herstel en BOiNK waaruit bevestigd wordt dat de kennis van en inzichten over de wensen en behoeften van de doelgroep beperkt is.

Opzet onderzoek

Het streven is om drie meedenkgroepen te vormen verspreid over Nederland. In de groepen zitten naar verwachting (max.) 5 ex-partners en zullen er de komende maanden ongeveer vier sessies georganiseerd worden. De gesprekken zullen voorbereid worden met BOiNK, DG Herstel en VNG. De meedenkgroep

¹ Kinderen; o.a. Ken ons help ons (Diversion, september 2022). Ouders: Behoeftenonderzoek onder mogelijk gedupeerde ouders kinderopvangtoeslag (Motivaction, december 2021).